

Správa o hodnotení strategického dokumentu –
Zmeny a doplnky územného plánu obce
Špačince č. 14/2017

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie, príloha č. 5

Trnava, január 2018

A. Základné údaje	4
I. Základné údaje o obstarávateľovi	4
1. Označenie	4
2. Sídlo.....	4
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.....	4
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
1. Názov.....	4
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie).....	4
3. Dotknuté obce.....	4
4. Dotknuté orgány (v zmysle § 3 písm. m zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sú orgány verejnej správy, ktorých záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu).....	5
5. Schvaľujúci orgán.....	5
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	5
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia	6
I. Údaje o vstupoch	6
1. Pôda	6
2. Voda	8
3. Suroviny – druh, spôsob získavania	8
4. Energetické zdroje	8
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	8
II. Údaje o výstupoch	10
1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií	10
2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	11
3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	12
4. Hluk a vibrácie	12
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	12

6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).....	14
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	14
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	14
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	14
1. Geomorfológia a horninové prostredie.....	14
2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).....	15
3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia.....	15
4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.....	17
5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd	18
6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov	19
7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	22
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).....	24
9. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).....	27
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	28
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)	29
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)	29
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.....	29
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	31
1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa	

názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.....	31
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.....	32
3. Vplyvy na klimatické pomery	32
4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).....	32
5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)	32
6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).....	33
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)	33
8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	33
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. chránené vtáacie územia], na územný systém ekologickej stability.....	34
Vplyvy na územný systém ekologickej stability.....	39
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská....	40
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	40
12. Iné vplyvy	40
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.....	40
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	41
V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich cieľe a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.....	42
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.....	42
2. Porovnanie variantov.....	43
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	43
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	43
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie	44
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis	45
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	45
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	46
1. Príloha č. 1: Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).	47

A. Základné údaje

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Špačince

2. Sídlo

Obecný úrad, Hlavná 183/16, 919 51 Špačince

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie

Oprávnený zástupca obstarávateľa – Július Zemko, starosta obce Špačince,
telefón: 033 / 557 31 09

E-mail: starosta@spacince.sk

Ing. Miroslav Polonec - odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD (reg. č. 301), Lomonosovova 6, 917 08 Trnava, č. tel.: 033/ 5521 266, 0903 419 636

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

Zmeny a doplnky územného plánu obce Špačince č. 14/2017

2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie)

Kraj - Trnavský

Okres - Trnava

Obec - Špačince

Katastrálne územie - Špačince

3. Dotknuté obce

- Mesto Trnava, Mestský úrad, Trhová 3, 917 71 Trnava
- Obec Bohdanovce nad Trnavou, Obecný úrad, 919 09 Bohdanovce nad Trnavou
- Obec Jaslovské Bohunice, Obecný úrad, Námestie sv. Michala 36/10, 919 30 Jaslovské Bohunice
- Obec Malženice, Obecný úrad, 91929 Malženice
- Obec Dolná Krupá, Obecný úrad, Námestie L. Van Beethovena 139/1, 91965 Dolná Krupá
- Obec Dolné Dubové, Obecný úrad, 919 52 Dolné Dubové č. 1.

4. Dotknuté orgány (v zmysle § 3 písm. m zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sú orgány verejnej správy, ktorých záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu)

- Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, pozemkový a lesný odbor, Vajanského 22, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, odbor krízového riadenia, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Krajský pamiatkový úrad, Sládkovičova 11, 917 01 Trnava
- Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Trnave, Vajanského 22, 917 77 Trnava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trnava,
- Regionálna veterinárna a potravinová správa, Zavarská 11, 918 21 Trnava
- Obvodný banský úrad v Bratislave, Mierová 19, 821 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Úrad Trnavského samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Úrad Trnavského samosprávneho kraja, odbor dopravy a pozemných komunikácií, P.O.BOX 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Za kasárňou 3, 832 47 Bratislava
- Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Slovenský vodohospodársky podnik š.p., OZ Piešťany, Nábr. I. Krasku 3, 921 80 Piešťany
- Správa a údržba ciest Trnavského samosprávneho kraja, Bulharská 39, 918 53 Trnava
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. Nitra, Trnavská 32, 825 29 Bratislava
- Západoslovenská energetika, a. s., Odbor technického rozvoja, Čulenova 6, 816 47 Bratislava
- SPP Distribúcia a.s., Votrubova 1, 825 17 Bratislava
- Obec Špačince, Obecný úrad, Hlavná 183/16, 919 51 Špačince

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Špačince

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Zmeny a doplnky územného plánu riešia výlučne územie obce Špačince v nadväznosti na územie obce Dolná Krupá a nespôsobujú vplyvy presahujúce štátne hranice.

B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Kataster obce Špačince sa nachádza v okrese Trnava. Obec na obvode hraničí s katastrami obcí Dolná Krupá, Dolné Dubové, Jaslovské Bohunice, Malženice, Trnava a Bohdanovce nad Trnavou.

Kataster obce má rozlohu 2 210,3664 ha. Zastavané územie obce tvorí 102,4049 ha (4,63%). Z celkovej plochy poľnohospodárska pôda predstavuje výmeru 2 016,5283 ha, čo je 91,23%, pričom sa využíva hlavne ako orná pôda – až 89,3% (1973,9786 ha).

Zmeny a doplnky 14/2017 ÚPN obce riešia dve zmeny:

Zmena 14/2017 –a: rieši **navrhnuté nové funkčné plochy** pre nepoľnohospodársku výrobu a služby s označením **C2-3/B2-9 Polyfunkčný areál JUH**, ktorý bude súčasťou pripravovaného polyfunkčného areálu výroby a služieb situovaného aj na susednom pozemku v k. ú. Dolná Krupá (väčšia časť areálu bude zasahovať do k. ú. obce Špačince), s ktorým bude aj organizačne prepojený, napr. vstup do lokality, dopravné a technické vybavenie. V dotyku s týmto polyfunkčným areálom sa vytvárajú aj **plochy izolačnej zelene** s označením **E6-3**. Tieto plochy predstavujú izolačnú ochrannú zeleň, ktorá bude oddelovať výrobný areál od okolitej krajiny a prepojí sa s krajinou zeleňou areálu v k. ú. obce Dolná Krupá. K riešenej ploche patrí aj riešenie dopravného vybavenia – účelovej komunikácie.

Celková plocha riešenej lokality v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 8,7783 ha a celá plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje 8,6531 ha. Pozemky sú podľa KN vedené ako orná pôda mimo zastavané územie obce v 2. skupine BPEJ 0139002. Plochy nenadväzujú na zastavané územie obce.

Zmena 14/2017-b: rieši **navrhovaný cyklochodník 1. etapy** Trnavskej náučnej cyklotrasy (TNC), ktorý prechádza katastrálnym územím obce Špačince (vydané stavebné povolenie). Hranica riešeného územia nie je stanovená. Zároveň je v tejto ZMENE v dotyku s cyklochodníkom navrhovaná aj verejná zeleň a odstavné parkovisko pre vozidlá rekreačných cyklistov a korčuliarov.

Uvedený zámer, ktorý je súčasťou Trnavskej náučnej cyklotrasy 1. etapa Bohdanovce nad Trnavou, Špačince, Boleráz, m. č. Klčovany bol posúdený v procese EIA a bolo vydané Obcou Špačince stavebné povolenie na jeho realizáciu č. j. Výst. 28/2009/Sá-85, zo dňa 22.06.2009 a platnosť stavebného rozhodnutia bola predĺžená obcou Špačince rozhodnutím č. j. Výst. SPA-18/2017/Tá-126 zo dňa 17.03.2017 na dobu 2 roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Celková plocha riešenej lokality 14/2017-b v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 0,9150 ha a celá plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje 0,0465 ha. Pozemky sú podľa KN vedené ako orná pôda mimo zastavané územie obce v 2. skupine BPEJ 0039002.

Tab. 1: Zábery poľnohospodárskej pôdy pre rozvojové zámery

ZMENA	Názov lokality	Funkčné využitie	Plocha lokality [ha]	Záber PP [ha]			Ost. plochy
				Celkom	Extravilán	BPEJ/sk	
ZMENA 14/2017-a	C2-3/B2-9 Polyfunkčný areál JUH	Výroba, služby, areálové komunikácie	6,9102	6,9102	6,9102	0139002/2	-
						orná pôda	
	E6-3 JUH	Izolačná zeleň	1,7419	1,7419	1,7419	0139002/2	-
						orná pôda	
	Účelová komunikácia	Dopravné vybavenie	0,1262	0,0010	0,0010	0139002/2	0,1252
						orná pôda	
Spolu ZMENA 14/2017-a			8,7783	8,6531	8,6531	-	0,1252
ZMENA 14/2017-b	E3-9 Cyklo-chodník	Verejná zeleň, mini parkovisko	0,1500	-	-	-	-
	Cyklo-chodník	Dopravné vybavenie	0,7650	0,0465	0,0465	0039002/2	0,6885
						orná pôda	
	Spolu ZMENA 14/2017-b			0,9150	0,0465	0,0465	-
CELKOM ZMENA 14/2017			9,6933	8,6996	8,6996	-	0,8137

Chránené pôdy v obci

Nariadenie Vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v prílohe č. 2 uvádza zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, ktoré podliehajú povinnosti platenia odvodu.

V katastrálnom území Špačince sú uvedené nasledovné BPEJ: 0037002, 0039002, 0117002, 0137002. Poľnohospodárska pôda s týmito kódmi BPEJ je v tomto katastrálnom území chránená a za odňatie sa platí odvod, ktorý je určený v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády. Rozvojový zámer 14/2017-b zasahuje BPEJ 0039002 o výmere 0,0465 ha.

2. Voda

Zásobovanie obce pitnou vodou

Obec je zásobovaná pitnou vodou z diaľkového privádzača Dobrá Voda – Trnava DN 600. Pre obec Špačince je na privádzači osadená odbočka DN 150. Vodovodná sieť je vybudovaná v celej obci. Zásobovanie obce pitnou vodou v súčasnosti je dostačujúce. Potreba vody je pokrytá v plnom rozsahu.

Odkanalizovanie územia

V obci je vybudovaná splašková stoková sieť v rozsahu celého intravilánu obce. Stoková sieť je budovaná kombináciou gravitačného a tlakového potrubia s prečerpávacími stanicami. Kanalizačná sieť je zaústená do koncovej čerpacej stanice ČS1, z ktorej sú splaškové vody cez kanalizačný výtlak odvádzané do kanalizácie mesta Trnava a následne do ČOV Trnava v Zelenči.

Odvádzanie zrážkových vôd

Dažďové odpadové vody z intravilánu obce sú odvádzané povrchovým spôsobom, sieťou povrchových priekop – rigolov, pozdĺž komunikácií so zaústením do priľahlých kanálov a vodných tokov resp. do najnižších miest terénu, kde voľne vsakujú.

3. Suroviny – druh, spôsob získavania

Žiadna takáto činnosť nie je predmetom zmien a doplnkov územného plánu obce ani sa v riešenom území nenachádza.

4. Energetické zdroje

Celé zastavané územie obce je zásobované elektrickou energiou a zemným plynom s príslušnými rozvodmi. Pre návrhové obdobie sa uvažuje s rozšírením týchto sietí aj do rozvojových lokalít, pričom kapacity na pokrytie zvýšených nárokov sú postačujúce. Obec nemá vybudované zariadenia na využívanie obnoviteľných zdrojov energie – bioplynové stanice, fotovoltické elektrárne a pod. Tieto nie sú ani predmetom zmien a doplnkov územného plánu obce.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nosným dopravným systémom v súčasnosti i v budúcnosti je cestná doprava, formovaná polohou sídla Špačince, ktorá priamo ovplyvňuje rozvoj obce administratívne spádovanej do mesta Trnava. Dopravné objekty predstavuje cesta II. triedy a to cesta II/560, cesta III. triedy III/50412, miestne komunikácie v obci, účelové a poľné komunikácie.

Jednoznačne prevládajúcim prvkom bývania je tu IBV i občianska vybavenosť vidieckeho charakteru, sústredená predovšetkým pri hlavnej cestnej trase v obci a miestnych obslužných komunikáciách. Obec nie je poznačená veľkou tranzitnou automobilovou dopravou. Najväčší podiel v individuálnej osobnej doprave majú cesty osobných áut najmä za prácou do Trnavy a do Jaslovských Bohuníc.

Cesta III/50412 sa napája na cestu druhej triedy v križovatke za zastavaným územím obce v severnej časti smerom na Jaslovské Bohunice. Zodpovedá kategórii C 7,5/70.

Cesta II/560 zabezpečuje prepojenie SÚ v smere sever - juh s obcami Dechtice a Trnava. Prechádza zastavaným i nezastavaným územím obce v dĺžke cca 2 200 m. Podľa zamerania mimo obce zodpovedá kategórii C9,5/70, v zastavanom území obce je šírky 7 - 7,5 m, čím je možné ju zaradiť do kategórie MZ 9/50. Umožňuje napájanie sa priebežnej i cieľovej dopravy. Sú na ňu pripojené takmer všetky obslužné komunikácie. Tvorí základnú komunikačnú sieť riešeného územia, ktorú z hľadiska výhľadu možno považovať za stabilnú až do konca návrhového obdobia.

Cesta je sledovaná v celoštátnom sčítaní na stanovišti 83440 na križovatke Trnava a 83446 na konci zastavaného územia. Zistené dopravné zaťaženie z celoštátneho sčítania cestnej dopravy v rokoch 2000 – 2015 (priemerné celoročné množstvá za 24 hodín v skutočných vozidlách v oboch smeroch): T – ťažké motorové vozidlá a návesy O – osobné a dodávkové automobily M – jednostopové motorové vozidlá udáva nasledovná tabuľka.

Tab. 2: Výsledky celoštátneho sčítania dopravy v sčítacích úsekoch v jednotlivých rokoch

č. úseku	rok	cesta	T	O	M	spolu
83440	2000	560	2248	7686	22	9956
	2005	560	614	6037	7	6658
	2010	560	470	6685	22	7177
	2015	560	709	6097	25	6831

č. úseku	rok	cesta	T	O	M	spolu
83446	2000	560	288	1198	32	1518
	2005	560	577	1087	2	1666
	2010	560	198	2706	9	2913
	2015	560	494	2287	24	2805

(Celoštátne sčítanie dopravy v roku 2015 prebehlo v zmysle novej „Metodiky výkonu a vyhodnotenia celoštátneho sčítania dopravy 2015“ schválenej MDVRR SR dňa 30.6.2015, tzn. výsledky nie je možné priamo porovnať s výsledkami z predchádzajúcich období.

1. Pre výsledky zo sčítania dopravy v roku 2010 a ostatných predošlých platí, že hodnota „T“ je súčet počtu všetkých druhov nákladných vozidiel a počtu prívesov

„S“ je súčet počtu osobných vozidiel, počtu všetkých druhov nákladných vozidiel, počtu prívesov, počtu motocyklov

2. Pre výsledky zo sčítania dopravy v roku 2015 platí, že hodnota

„T“ je súčet počtu všetkých druhov nákladných vozidiel

„S“ je súčet počtu osobných vozidiel, počtu všetkých druhov nákladných vozidiel, počtu motocyklov tzn. že nákladné vozidlá s prívesmi a ťahače s návesmi sa na rozdiel od predchádzajúcich CSD počítajú za jedno vozidlo).

Prieťah cesty (II. triedy), ktorá prechádza zastavaným územím, má už čiastočne negatívny dopad na životné prostredie a prevádzku obce (hluk, prašnosť, exhalácie, bezpečnosť, a pod.).

Miestne a účelové komunikácie

Dopravný skelet dopĺňajú miestne komunikácie obslužné a upokojené na obytných uliciach, umožňujúce priamu obsluhu všetkých objektov – rodinných domov i občianskej vybavenosti. Na starších uliciach IBV sú cesty šírky max. 3 – 4 m, čiastočne so samostatnými chodníkmi v nevyhovujúcom stave alebo bez chodníkov. Novo vybudované, alebo rekonštruované ulice sú v kategóriách MO 8/40, MO 7/40.

II. Údaje o výstupoch

Zmeny a doplnky 14/2017 ÚPN obce riešia dve zmeny:

Zmena 14/2017 –a: rieši **navrhnuté nové funkčné plochy** pre nepoľnohospodársku výrobu a služby s označením **C2-3/B2-9 Polyfunkčný areál JUH** (p. č. 2678), ktorý bude súčasťou pripravovaného polyfunkčného areálu výroby a služieb situovaného aj na susednom pozemku v k. ú. Dolná Krupá (väčšia časť areálu bude zasahovať do k. ú. obce Špačince), s ktorým bude aj organizačne prepojený, napr. vstup do lokality, dopravné a technické vybavenie. V dotyku s polyfunkčným areálom sa vytvárajú aj **plochy izolačnej zelene** s označením **E6-3**. Tieto plochy predstavujú izolačnú ochrannú zeleň, ktorá bude oddeľovať výrobný areál od okolitej krajiny a prepojí sa s krajinnou zeleňou areálu v k. ú. obce Dolná Krupá. K riešenej ploche patrí aj riešenie dopravného vybavenia – účelovej komunikácie.

Celková plocha riešenej lokality v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 8,7783 ha a celá plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje 8,6531 ha.

Zmena 14/2017-b: rieši **navrhovaný cyklochodník 1. etapy** Trnavskej náučnej cyklotrasy (TNC), ktorý prechádza katastrálnym územím obce Špačince (vydané stavebné povolenie). Hranica riešeného územia nie je stanovená. Zároveň je v dotyku s cyklochodníkom navrhovaná aj verejná zeleň a odstavné parkovisko pre vozidlá rekreačných cyklistov a korčuliarov.

Celková plocha riešenej lokality 14/2017-b v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 0,9150 ha a celá plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje 0,0465 ha.

Zmeny a doplnky územného plánu môžu mať dopad na zmeny vo výstupoch vo väzbe na:

- kvalitu ovzdušia (ZZO mobilné a stacionárne),
- kvalitu povrchových a podzemných vôd (zvýšený odber zo zdrojov pitnej vody, budovanie kanalizácie, zvýšená produkcia odpadových vôd),
- odpadové hospodárstvo (napr. produkcia a spôsob likvidácie napr. KO),
- záber plôch v chránenom vtáčom území a predmet jeho ochrany.

1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií

Zmeny a doplnky územného plánu obce 14/2017-a vytvorením nových plôch nepoľnohospodárskej výroby a služieb zakladajú predpoklady vzniku nového stredného alebo

veľkého ZZO. **Predmetné plochy sú však lokalizované mimo zastavaného územia obce a plôch určených na bývanie.** Umiestňovanie činnosti so zdrojmi znečistenia ovzdušia však následne podlieha povoleniacemu konaniu podľa osobitných predpisov.

Zmeny a doplnky územného plánu obce 14/2017-b (cyklochodník) nezakladajú predpoklady na vznik žiadneho znečistenia ovzdušia.

2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

V návrhu Zmien a doplnkov 04/2017 ÚPN je navrhnutá likvidácia odpadových vôd z riešeného územia Polyfunkčného areálu JUH v ČOV, čím bude zabezpečená ochrana spodných vôd a nedôjde k ich ohrozeniu

Odpadové vody a vody z povrchového odtoku.

Vody z povrchového odtoku sú v obci odvedené sieťou rigolov do toku Krupský potok alebo do terénu. Takto sa navrhuje odvádzanie dažďových vôd aj z rozvojovej lokality. Zrážkové vody z povrchového odtoku (dažďové vody zo striech a spevnených plôch) budú riešené vsakovaním do terénu (v prípade potreby po vyčistení v odlučovači ropných látok). Realizáciou zámerov zo zmeny územného plánu 14/2017 nesmú byť narušené existujúce odtokové pomery v území a zmenená vodná bilancia územia. Mala by byť zachovaná retenčná schopnosť územia tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou výstavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej následné využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Musia byť dodržané ustanovenia zákona č. 364/2002 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a musia byť dodržané ustanovenia normy STN 73 6005 – priestorová úprava vedenia technického vybavenia. Limitujúcim predpokladom je však schopnosť okolitej zeminy vsiaknuť dažďovú vodu. Za predpokladu garantovaného vyčistenia dažďových vôd zachytávačmi oleja a ropných látok je možné vsakovať dažďovú vodu aj z parkovísk.

Pretože musí byť dôsledne zabezpečená ochrana podzemných vôd, musí sa pri povoľovaní takéhoto systému vsakovania dažďovej vody z povrchových spevnených plôch dôkladne zohľadniť druh vykonávaných priemyselných, investičných, remeselných alebo logistických činností na predmetných plochách. V súčasnosti bežne využívané vsakovacie systémy totiž využívajú len mechanické usadzovacie filtre a filtre ropných látok (ORL).

V súčasnosti nie sú známe konkrétne činnosti výroby a výrobných služieb, ktoré sa tu budú vykonávať, z čoho sa nedá odvodiť predpokladaná produkcia odpadových vôd. Ich likvidácia sa predpokladá napojením na ČOV v lokalite Potôčky, resp. vybudovaním samostatnej ČOV (v závislosti od vykonávaných výrobných služieb).

V prípade uvedeného riešenia sa nepredpokladajú žiadne priame negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd, odtokové pomery a zásoby.

Pitná voda

Areál riešený v zmenách a doplnkoch územného plánu obce Špačince č. 14/2017 bude napojený na verejný vodovod. Navýšenie spotreby pitnej vody pre Polyfunkčný areál Juh v rámci kapacity vodného zdroja sa predpokladá únosné, vzhľadom na to, že sa nepredpokladá masívny nárast pracovných síl v rozvojovej lokalite.

Pre zámer cyklotrasy sa nepredpokladajú žiadne požiadavky na spotrebu pitnej vody.

Úžitková voda

Zdrojom úžitkovej vody pre zavlažovanie zelene, požiaru ochranu prípadne výrobné služby bude vodovod alebo vlastný vodný zdroj (vrt, studňa).

V súčasnosti nie je známa predpokladaná spotreba úžitkovej vody v rámci rozvojového zámeru. Predpokladá sa, že plánovanú spotrebu úžitkovej vody bude možné v prípade potreby riešiť vybudovaním vlastného zdroja, čo umožňujú hydrogeologické podmienky územia.

3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi

Obec rieši likvidáciu komunálnych odpadov dodávateľským spôsobom a neprevádzkuje vlastnú skládku komunálneho odpadu. Strategický dokument nepredpokladá výrazné zmeny v oblasti s nakladaním odpadov oproti pôvodnému územnému plánu obce. Osobitné druhy odpadov vznikajúce po umiestnení povolených činností v rozvojovej lokalite 14/2017-a budú likvidované v zmysle zákona o odpadoch a povŕovacích rozhodnutí.

Rozvojový zámer 14/2017-b (cyklochodník) nepredstavuje činnosť s produkciou odpadov. Umiestnenie smetných košov na odpočívadle a spevnenej ploche a likvidáciu týchto komunálnych odpadov bude riešiť obec Špačince obdobne ako v obci, t.j. dodávateľským spôsobom.

4. Hluk a vibrácie

V návrhu zmien a doplnkov územného plánu obce nie sú navrhnuté žiadne ďalšie nové zdroje hluku a vibrácií, ktoré by sa umiestňovali v obytnom území obce. Plocha služieb a výroby C2-3/B2-9 Polyfunkčný areál JUH sa nachádza mimo plôch bývania. Umiestňovanie činností so zdrojmi hluku a vibrácií na plochách v rozvojovom zámere vzhľadom na navrhované funkčné využitie nie je vylúčené, avšak toto následne podlieha povŕovaciemu konaniu podľa osobitných predpisov.

V prípade rozvojového zámeru 14/2017-b (cyklochodník) navrhovaná funkcia neumožňuje umiestnenie činností, ktoré by boli zdrojom hluku a vibrácií.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

V návrhu zmien a doplnkov územného plánu sa neuvažuje s umiestnením žiadneho nového zdroja silného žiarenia alebo fyzikálneho poľa na plochách v rozvojovom zámere.

Obec Špačince je napojená na elektrickú energiu zo vzdušných VN liniek. V zmenách a doplnkoch územného plánu sa rešpektujú ochranné pásma elektrických vedení, ktoré zabezpečujú aj ochranu pred žiarením.

Nové rozvojové lokality nie sú v ochrannom pásme elektrického vedenia navrhnuté, preto nie je nutné realizovať jeho prekládku.

Rádioaktivita – prirodzená rádioaktivita hornín je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th, ktoré emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožiarovanie. Najvýznamnejším zdrojom prirodzeného žiarenia v záujmovom území je radón²²²Rn, ktorý je prítomný v stopových množstvách v horninách (horninové podložie budov, použitý stavebný materiál) a je zdrojom radiácie predovšetkým v budovách a vo vode. Radón vzniká rádioaktívnym rozpadom uránu ²³⁸U, ktorý sa ďalej rozpadá na dcérske produkty ²¹⁸Po, ²¹⁴Pb, ²¹⁴Bi a ²¹⁴Po, ktoré sa spolu s prachovými a aerosólovými časticami z ovzdušia dostávajú vdychovaním do živých organizmov.

Pri hodnotení radónového rizika v záujmovom území sme vychádzali z údajov radiačného rizika spracovaných vo forme mapy odvodeného radónového rizika (Čížek a kol., 1992), v rámci ktorej jednotlivé kategórie radónového rizika boli zostavené na základe informácií získaných z priamych meraní objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a plynopriepustnosti zemín a hornín na vybraných referenčných plochách. Podľa mapy odvodeného radónového rizika sa prevažná časť záujmového územia nachádza v nízkom a strednom radónovom riziku, čiže meraním bolo na tomto území zistené, že objemová aktivita radónu v pôvodnom vzduchu je menšia ako 10 dBq.m⁻³ v dobre priepustných, 20 kBq.m⁻³ v stredne priepustných a 30kBq.m⁻³ v slabo priepustných základových pôdach. Kategória vysokého radónového rizika nie je v obci ani v jej širšom okolí zastúpená.

Elektrosmog – každé elektromagnetické žiarenie, ktoré je umelo človekom vyrobené a teda nie prírodného charakteru. Môže sa merať a vyhodnocovať len s pomocou špeciálnych meracích zariadení. Zvyčajne je rozdelený do dvoch typov:

- nízkofrekvenčný elektrosmog do 1MHz (trakčné vedenie železníc, vysokonapäťové vedenie, transformátory, úsporné žiarovky, spotrebná elektronika)

- vysokofrekvenčný elektrosmog 1 MHz a viac (mobilné telefóny, základňové stanice BTS, rozhlasové a televízne vysielacie, Wi-Fi, Bluetooth, satelity, radary).

Každé elektromagnetické žiarenie sa skladá z elektrických a magnetických zložiek. Elektromagnetické pole pochádza z káblov, nie zo stožiarov elektrického vedenia. Najvyššia úroveň polí je na strane prostredných vodičov v kábloch. Ako ďaleko sú polia šírené, závisí na napätí linky (elektrické pole) a prúdu, ktorý káblom preteká (magnetické pole). Čím vyššie napätie alebo prúd, tým ďalej sa polia šíria. Jediný spôsob, ako získať spoľahlivú predstavu o veľkosti polí z vysokonapäťových rozvodov je meranie.

Úrovně magnetického poľa pravdepodobne klesajú pod 200 nT na úrovni asi 120 metrov od 400 kV a 220 kV linky, 100 metrov od vedenia 110 kV, 50 metrov od 22 kV, 25 m od vedenia 11 kV. Veľké elektrické pole okolo napájacích káblov "láka" alebo zachytáva všetky druhy vzdušných znečisťujúcich častíc, vrátane tých škodlivých. Elektrické pole sa výrazne znižuje takmer všetkými stavebnými materiálmi, s výnimkou klasického skla. Stromy a kríky tiež znižujú elektrické polia. V prípade, že prechádzajú rozvody vysokého napätia elektrickej energie cez nehnuteľnosť, existujú dve formy dohody, ktoré môžu byť uzavreté medzi vlastníkom nehnuteľnosti a firmou, ktorá rozvody vlastní: 1. vecné bremeno, alebo 2. súhlas so vstupom na pozemok.

6. Dopĺňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V území obce sa nenavrhujú aktivity, pri ktorých by dochádzalo k významným terénnym úpravám, ani aktivity, ktoré zásadne zasahujú do prvkov ÚSES a migračných koridorov. Ich vplyv a miera zásahov do CHVÚ je rozpracovaná v samostatných kapitolách.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešeným územím je obec Špačince tvorená katastrálnym územím obce, administratívne patrí do okresu Trnava. Zmeny a doplnky riešia návrh jednej novej funkčnej plochy výroby, služieb a izolačnej zelene, ktorá bude priamo nadväzovať na pripravovaný polyfunkčný areál výroby a služieb situovaný na susednom pozemku v k. ú. Dolná Krupá. Riešená lokalita sa nachádza v nezastavanom území obce v západnej okrajovej časti katastrálneho územia v dotyku s k. ú. Dolná Krupá, na ploche, ktorá je v ÚPN obce v súčasnosti klasifikovaná ako poľnohospodárska pôda.

Obec na obode hraničí s katastrami obcí Dolná Krupá, Dolné Dubové, Jaslovské Bohunice, Malženice, Trnava a Bohdanovce nad Trnavou.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Geomorfológia a horninové prostredie

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš in Atlas SSR 1980) leží riešené územie v oblasti Podunajskej nížiny, celok Podunajská pahorkatina a časť Trnavská tabuľa. Z geomorfologického hľadiska územie predstavuje sprašovú tabuľu, ktorú zo smeru SZ-JV pretínajú úvalinové doliny riek prameniacich v pohorí Malých Karpát.

Nadmorská výška posudzovaného územia sa pohybuje okolo 160 m n. m. Podložie celého územia CHVÚ tvorí neogén – sivé a pestré íly, prachy, piesky, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov. Kvartér je budovaný sedimentami prevažne fluvialneho, ale tiež eolického pôvodu. Fluvialne sedimenty tvoria štrky, štrkopiesky a piesky. Eolické sedimenty sú reprezentované sprašami a sprašovými hlinami.

Sklonitosť a expozícia reliéfu

Sklon svahov je veľmi mierny až mierny. Svahy sú orientované prevažne na južnú a juhovýchodnú stranu.

Geodynamické javy

Endogénne javy prebiehajú pod zemským povrchom, k najvýznamnejším patria tektonické pohyby a zemetrasenia. Z geodynamických javov je v záujmovom území relevantné hodnotiť tak endogénne (recentné tektonické pohyby a zemetrasenia), ako aj

exogénne geodynamické procesy (procesy vodnej a veternej erózie, objemové zmeny sprašových sedimentov).

Z hľadiska neotektonickej aktivity spadá hodnotené územie v podsústave Panónskej panvy do bloku s tendenciou stredného až veľmi veľkého zvihu (oblasť Šarkana) (Atlas krajiny SR 2002). Podľa STN 73 0036, príloha A. 2 „Seizmotektonická mapa Slovenska“, sa hodnotené územie nachádza v oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia do 6° makroseizmickej aktivity MSK-64. Podľa Atlasu krajiny SR (2002) je seizmické ohrozenie v hodnotách makroseizmickej intenzity v oblasti 6° MSK-64.

Z exogénnych procesov sa v širšom záujmovom území najaktívnejšie vyskytujú procesy vodnej a veternej erózie, čo je podmienené najmä veľkoblokovým spôsobom obhospodarovania pôdy. Erózne javy sa uplatňujú najmä v období jarných hydrologických maxím na plochách s väčšou sklonitosťou bez vegetačnej pokrývky, čo sa konkrétneho posudzovaného územia netýka. Potenciálne nebezpečenstvo predstavujú eolické sedimenty náchylné na objemové zmeny - presadenie spraší.

Ložiská nerastných surovín

V posudzovanom území sa ložiská nerastných surovín nenachádzajú.

2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)

Kataster obce Špačince sa nachádza v teplej klimatickej oblasti, okrsku teplom, suchom s miernou zimou (Atlas krajiny SR, 2002). Počet letných dní s teplotou $\geq 25^{\circ}\text{C}$ je 50 a viac, priemerné teploty v júli sú $\geq 18^{\circ}\text{C}$, januárový priemer je $> -2^{\circ}\text{C}$. Priemerná ročná teplota vzduchu dosahuje 9 - 10°C . Najviac zrážok je v mesiacoch jún – august, najmenej v mesiacoch január – marec. Najviac zrážok spadne na prelome jari a leta, v mesiaci jún/júl o priemernom úhrne 64 mm, najmenej zrážok spadne v zime, vo februári. Priemerný februárový úhrn zrážok predstavuje 33 mm. Hlavný zrážkový deficit je vo vegetačnom období. Počet dní so snehovou pokrývkou je menej ako 60. Ročné úhrny zrážok dosahujú priemerne 550 – 600 mm, v januári je priemerný úhrn zrážok 10 – 20 mm, v júli 50 – 60 mm.

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Trnavský kraj patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiam. Územie je dobre prevetrávané vďaka priaznivým orografickým a klimatickým podmienkam, a tak dochádza k rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. V súlade s požiadavkami zákona o ochrane ovzdušia bolo územie SR rozdelené do 8 zón a 2 aglomerácií a v rámci nich 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia. Oblasťou riadenia kvality ovzdušia je aglomerácia alebo vymedzená časť zóny, kde je prekročená:

- limitná hodnota jednej látky alebo viacerých znečisťujúcich látok zvýšená o medzu tolerancie,
- limitná hodnota jednej látky alebo viacerých znečisťujúcich látok, ak nie je určená medza tolerancie,
- cieľová hodnota pre ozón, častice PM_{2,5}, arzén, kadmium, nikel alebo benzo(a)pyrén.

V roku 2017 bolo územie mesta Trnava vymedzené ako jedna z oblastí riadenia kvality ovzdušia. Z rozdelenie emisií podľa okresov v Trnavskom kraji vyplýva, že najviac tuhých znečisťujúcich látok bolo emitovaných do ovzdušia v okrese Trnava, emisie SO₂ boli najviac vypúšťané zo zdrojov znečistenia v okrese Galanta. Emisie NO₂ boli najviac vypúšťané do ovzdušia v okresoch Trnava a Galanta. Najväčšie množstvo emisií CO bolo emitovaných v okresoch Trnava, Galanta.

Na základe hodnotenia kvality ovzdušia SR v roku 2016 - spracovania a vyhodnotenia znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt a limitných hodnôt zvýšených o medzu tolerancie na ochranu zdravia ľudí je možné konštatovať že v zóne Trnavský kraj na žiadnej stanici nebola prekročená denná a ani ročná limitná hodnota na ochranu ľudského zdravia pre PM₁₀ a úroveň znečistenia frakciou PM_{2.5} bola hlboko pod cieľovou hodnotou 25 µg.m⁻³ na všetkých staniách. Ostatné ZL neprekročili limitné alebo cieľové hodnoty.

Z vyhodnotenia emisnej záťaže okresov Trnavského kraja okres Trnava, kam patrí aj obec Špačince, patrí medzi okresy, ktoré majú celkovo priaznivý stav kvality ovzdušia. Trnava je jednou z najveternejších oblastí na Slovensku s vysokou priemernou rýchlosťou vetra a percentom bezvetria iba 5 percent roka. Prevládajúce vetry zo severu a severozápadu zabezpečujú dobrý rozptyl emisií. V okolí obce sa nenachádzajú žiadne veľké zdroje emisií. Z hľadiska emisií PM₁₀ ju možno charakterizovať pomerne nízkym zastúpením veľkých a stredných zdrojov a pomerne vysokým využívaním plynu ako paliva v malých zdrojoch, hoci podiel dreva mal v posledných rokoch rastúcu tendenciu.

Podľa databázy NEIS 2011 Obvodného úradu životného prostredia Trnava, v ktorej sú spracované údaje o vypustených znečisťujúcich látkach do ovzdušia v roku 2011 za okres Trnava, na území mesta Trnava je evidovaných 175 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Z týchto zdrojov, bolo v roku 2011 emitovaných do ovzdušia 37,42 t tuhých znečisťujúcich látok (TZL).

Medzi najväčších producentov emisií v trnavskom okrese patria: Johns Manville Slovakia a. s., Trnava, ŽOS Trnava, a. s., Zlievareň Trnava s. r. o. , Swedwood Slovakia, s. r. o., PCA Slovakia, s.r.o., Fakultná nemocnica Trnava a Penam Slovakia, a. s.

Na znečisťovaní ovzdušia sa okrem stacionárnych zdrojov znečisťovania významnou mierou podieľa aj automobilová doprava. Produkcia exhalátov z dopravy sa týka hlavne úsekov ciest spájajúcich Trnavu so susediacimi mestami a okolitými priemyselnými parkami a logistickými centrami.

Priamo v obci Špačince sú lokalizované niektoré stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia napr. Biogal a.s.- chov hydiny, Semat a.s., Poľnohospodárske družstvo Špačince (veľké a stredné zdroje), vyskytujú sa tu aj malé zdroje znečistenia, ktoré spôsobujú lokálne znečistenie ovzdušia, pričom ich príspevok je nevýznamný - len plynofikované zdroje dodávajúce tepelnú energiu pre byty, školstvo a pod. Pri výrobe tepelnej energie v domácnostiach dochádza k úniku znečisťujúcich látok spaľovaním nekvalitného paliva s vysokým obsahom síry a ťažkých kovov, ktoré sa v procese spaľovania menia na látky poškodzujúce kvalitu ovzdušia. Nakoľko je obec plynofikovaná, predpokladá sa sústavný pokles a environmentálne nevýznamný únik týchto látok do ovzdušia. K znečisťovaniu ovzdušia prispieva aj štátna cesta II/560, ktorá prechádza naprieč intravilánom ako líniový zdroj znečistenia ovzdušia exhalátmi z automobilovej dopravy.

4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska je dané územie zatriedené do regiónu kvartér Trnavskej pahorkatiny a čiastočne do kvartéru Váhu v Podunajskej nížine. Kataster spadá do povodia toku dolného Váhu. Územím obce zo SZ na JV preteká Krupský potok cez zastavané územie obce v dĺžke cca 2,5 km. Pred obcou zo severnej strany sa vetví na dve ramená (v dĺžke cca 1,7 km). Katastrom obce preteká v dĺžke cca 6 km. Je to vodohospodársky významný tok v rámci odvodu návalových vôd a zavlažovacej sústavy, je neupravovaný s prirodzeným režimom odtoku povrchových vôd. Správcom vodného toku je Slovenský vodohospodársky podnik – SVP š. p. OZ Piešťany.

Po severovýchodnom okraji katastra sa tiahnu Sedielsky a Zlínsky potok – kanále začínajúce východne od Hornej Krupej.

Rozsah inundačného územia tokov dosiaľ nebol stanovený. **Mapy povodňového ohrozenia** sa vypracúvajú pre geografické oblasti, v ktorých bola v predbežnom hodnotení povodňového rizika identifikovaná existencia potenciálne významného povodňového rizika a oblasti, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika. Pre kataster obce neboli takéto oblasti definované.

Mapy povodňového rizika obsahujú údaje o potenciálne nepriaznivých dôsledkoch záplav spôsobených povodňami, ktoré sú zobrazené na mapách povodňového ohrozenia. Pre kataster obce neboli takéto oblasti definované. Vyhотовovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika správca vodohospodársky významných vodných tokov, ktorým je SVP š. p., Banská Štiavnica.

Geotermálne vody, prírodné minerálne vody ani vodné nádrže sa priamo v území nenachádzajú.

Kvantitatívna charakteristika povrchových vôd

Na vodnom toku Krupský potok sa merania nevykonávajú. Prietokový režim je sledovaný najbližšie na vodnom toku Trnávka (Boleráz). V roku 2008 maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytovali väčšinou v marci a apríli, najmenšie priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané najmä v jesenných mesiacoch (od septembra do novembra). Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli v januári, v marci a menej často v júni, júli a decembri.

Tab. 3: Prietokové údaje - priemerný ročný prietok – Qr, maximálny kulminačný prietok - Qmax a minimálny priemerný denný prietok – Qmin.

Stanica	Tok	Qm 2010 [m ³ .s-1]	Qmax 2010 [m ³ .s-1]	Qmin 2010 [m ³ .s-1]
Bohdanovce nad Trnavou	Trnávka	0,652	3,875	0,051

Podľa Hydrologickej ročenky za posledných 6 rokov sa z hydrologického hľadiska vyskytli 4 normálne roky, jeden suchý a jeden mimoriadne suchý.

Kvalita povrchových vôd

V roku 2009 bolo sledovanie kvality povrchových vôd vykonávané na odberovom mieste Boleráz (rkm 24,10) na toku Trnávka. Kvalita vody na toku Trnávka prekračovala limit N-NO₂, N-NO₃, pričom celkovo bola kvalita vody hodnotená IV. triedou kvality.

Podzemné vody

Podľa rozdelenia SR územie spadá do rajónu N 149 Neogén Trnavskej pahorkatiny a MN 053 Mezozoikum severnej časti Pezinských Karpát a Brezovských Karpát – subregión povodia Váhu. Využiteľné množstvo podzemných vôd v rajóne N 149 je 150,60 l/s, odber v roku 2011 bol 24,59 l/s, v rajóne MN053 je 122 l/s, odber v roku 2011 bol 358,26 l/s.

5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd

Kataster obce Špačince sa nachádza v okrese Trnava. Obec na obvode hraničí s katastrami obcí Dolná Krupá, Dolné Dubové, Jaslovské Bohunice, Malženice, Trnava a Bohdanovce nad Trnavou.

Kataster má rozlohu 2 210,3664 ha. Zastavané územie obce tvorí 102,4049 ha (4,63%). Z celkovej plochy poľnohospodárska pôda predstavuje výmeru 2 016,5283 ha, čo je 91,23%, pričom sa využíva hlavne ako orná pôda – až 89,3% (1973,9786 ha).

Tab. 4: Skladba pôdneho fondu obce Špačince

Kataster celkom	2210,3664 ha	% podiel
Poľnohospodárska pôda	2016,5283ha	91,23
Z toho: orná pôda	1973,9786 ha	89,3
vinice	0,0222 ha	0,00001
záhrady	41,4193 ha	1,78
trvalo trávnaté porasty	0 ha	0,00
ovocné sady	1,1082 ha	1,87
Nepoľnohospodárska pôda	193,8381 ha	8,76
Z toho: lesný pozemok	1,2161 ha	0,0005

vodná plocha	7,7001 ha	0,0034
zastavané plochy a nádvoría	102,4049 ha	4,63
ostatné plochy	82,5170 ha	3,73

(Zdroj: www.katasterportal.sk)

V k. ú. Špačince prevažuje poľnohospodárska pôda. Podľa kódu BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka) sa na uvedenom území nachádzajú hlavné pôdne jednotky (*Najviac rozšírené pôdy sú zvýraznené hrubým písmom*):

38 – regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach (černozeme erodované na sprašiach predstavujú ornicu s charakterom černozemného horizontu. Regozeme sú pôdy, ktoré vznikli orbou spraše, z ktorej boli pôvodné černozeme úplne zmyté. V tomto komplexe plošne prevládajú regozeme. Sú to stredne ťažké pôdy),

44 – hnedozeme, typické, na sprašiach, stredne ťažké,

39 – černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké,

47 – regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach,

17 – černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké.

Regozeme a černozeme erodované, až pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách sú dominantným pôdnym typom v katastri obce.

Pôdy sú podľa kódu BPEJ (príloha č. 3 zákona NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využití poľnohospodárskej pôdy) klasifikované v 1. až 6. kvalitatívnej skupine.

Chránené pôdy v obci

Nariadenie Vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v prílohe č. 2 uvádza zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, ktoré podliehajú povinnosti platenia odvodu.

V katastrálnom území Špačince sú uvedené nasledovné BPEJ: 0037002, 0039002, 0117002, 0137002. Poľnohospodárska pôda s týmito kódmi BPEJ je v tomto katastrálnom území chránená a za odňatie sa platí odvod, ktorý je určený v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády.

6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov

Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1984) spadá územie CHVÚ Špačinsko-nižnianské polia do oblasti **panónskej flóry** (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), okresu Podunajskej nížiny. Podľa fytogeografického vegetačného členenia (Miklós, 2002) územie spadá do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Trnavská pahorkatina a podokresu Trnavská tabuľa, v prípade severozápadného okraju CHVÚ do podokresu Podmalokarpatská pahorkatina.

Väčšina CHVÚ je dnes intenzívne využívaná na poľnohospodárske účely s prevažujúcim využívaním rozsiahlejších parciel na produkciu jednej kultúry. Diverzitu

krajiny spestrujú len vetrolamy, remízky a menšie lesné porasty. V CHVÚ takmer úplne chýbajú trávne porasty.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste, keby vplyv človeka ihneď prestal. Je predstavovanou vegetáciou konštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov. Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia.

Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (Geobotanickej mapy ČSSR (Michalko et al., 1986) sú v záujmovom území zastúpené nasledujúce jednotky:

- dubovo-hrabové lesy panónske,
- dubovo-cerové lesy,
- dubove xerotermofilne lesy ponticko-panónske,
- lužné lesy nížinné,
- lužné lesy podhorské a horské.

Reálna vegetácia

Vzhľadom na to, že pôdy tejto oblasti sú úrodné, pôvodná krajina bola pôsobením človeka pozmenená a v súčasnosti je intenzívne využívaná. Preto aj reálna vegetácia študovaného územia je odlišná od pôvodnej.

Prevažnú časť katastra obce Špačince pokrýva orná pôda. Lesy sú v tomto k. ú. len na výmere 1,21 ha (0,0005%), a sú v správe podniku Lesy Slovenskej republiky š.p. Sú to všetko hospodárske porasty. V porastoch prevažujú stanovištne pôvodné dreviny typické pre dominantný 2. vegetačný stupeň. V menšej miere sú zastúpené stanovištia tvrdých lužných lesov s jaseňom štíhlym a dubom cerovým a prechodných lužných lesov využívaných na intenzívne pestovanie klonov topoľa amerického.

Brehové porasty popri Krupského potoka sú v záujmovom území lemované prevažne spoločenstvami vysokých bylín. Z drevín sa tu vyskytujú druhy: jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), slivka čerešňoplodá (*Prunus cerasifera*) a vrbica krehká (*Salix fragilis*). Medzi bylinami v blízkosti vodného toku prevláda chrastnica trsťovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), ďalej sa tu vyskytujú druhy: vrbica vrbolistá (*Lythrum salicaria*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), veronika potočná (*Veronica beccabunga*), ibiš bledý (*Althea pallida*), nezábudka močiarna (*Myosotis palustris*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), vlkovec obyčajný (*Aristolochia clematitis*) a i.

V okolí sídiel, na rôznych skládkach a v okolí hospodárskych budov sa vyvíjajú nitrofilné vysokobylinné spoločenstvá ako spoločenstvo s trebulkou lesnou (*Anthriscetum sylvestris*), spoločenstvo lobodou lesklou (*Sisymbrio-Atriplicetum nitentis*), spoločenstvo s vratičom (*Tanaceto-Artemisietum*), spoločenstvo so štiavcom špenátovým (spol. s *Rumex patientia*), spoločenstvo s bazou chabzdovou (*Sambucetum ebuli*), zriedkavé spoločenstvo s lobodou podlhovastolistou (*Sisymbrio-Atriplicetum oblongifoliae*) a iné.

Fauna

Zo zoogeografického hľadiska patrí dotknuté územie do oblasti Vnútrokarpatských zníženín, juhoslovenského obvodu, lužného dunajského okrsku (Čepelák, 1980), provincie stepí (Jedlička, Kalivodová, 2002). Územie CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia podľa zoogeografického členenia (Miklós, 2002) patrí do provincie stepí, panónskeho úseku.

Územie obce je v súčasnosti silne antropogénne pozmenené – prevládajú polia, čo sa odrazilo aj na druhovom zastúpení živočíchov vyskytujúcich sa v katastri – druhová diverzita je chudobná. Prevažujú druhy viazané na oráčninovú krajinu, na líniovú zeleň, kozmopolitné druhy a synantropné druhy viazané na ľudské sídla. Najbežnejšie druhy cicavcov sú chrček poľný (*Cricetus cricetus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), krt zemný (*Talpa europaea*), hryzec vodný (*Arvicola terrestris*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*). Z vtákov sa vyskytuje škovránok poľný (*Alauda arvensis*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant poľovný (*Phasianus colchicus*), straka obyčajná (*Pica pica*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*) a hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a iné. Spoločenstvo lesných druhov vtákov je zastúpené holubom hrivňákom (*Columba palumbus*), dľaňom veľkým (*Dendrocopos major*), žlnou zelenou (*Picus viridis*), pinkou lesnou (*Fringilla coelebs*), drozdom čiernym (*Turdus merula*), brhlíkom lesným (*Sitta europaea*) a sýkorkou bielolícou (*Parus major*).

Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

V navrhovaných lokalitách – rozvojových zámeroch neboli zistené žiadne chránené druhy rastlín. Zo vzácných živočíchov tu neboli tiež pozorované žiadne druhy, avšak ich ojedinelý výskyt, najmä vtákov, vzhľadom na ich mobilitu je možný. Výskyt druhov vtákov v CHVÚ, ktoré sú predmetom ochrany je popísaný v príslušnej kapitole.

V minulosti bolo územie významné pre hniezdenie dropa veľkého (*Otis tarda*), ktoré tu bolo registrované ešte v sedemdesiatych rokoch minulého storočia (Ferianc, 1977). Dnes však sa druh v území ani nevyskytuje v dôsledku jeho všeobecného ústupu na Slovensku.

Z ostatných stavovcov sú celkove v širšom území (hlavne v CHVÚ) zaznamenané nasledovné európsky a národne významné druhy živočíchov, ako piskor lesný (*Sorex araneus*), jež bledý (*Erinaceus concolor*) a cez územie migrujú aj viaceré druhy netopierov ako večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), ucháč sivý (*Plecotus austriacus*) a uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), avšak v navrhovaných rozvojových lokalitách sa nevyskytujú žiadne takéto chránené a ohrozené biotopy.

Migračné koridory

Migračné koridory živočíchov v širšom okolí rozvojovej lokality reprezentuje sieť koridorov miestneho významu, ktoré predstavujú poľné komunikácie so sprievodnou nelesnou vegetáciou a poľnohospodársku krajinu. V katastri obce sú vyčlenené dva regionálne biokoridory, ktoré zabezpečujú resp. podporujú migráciu zvery a to RBk Sedielskeho potoka a RBk Zlínskeho potoka.

Samotná rozvojová lokalita nezasahuje do migračných koridorov. Je lokalizovaná na ornej pôde bez porastov a vodných tokov.

7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Súčasná krajinná štruktúra – SKŠ (druhotná krajinná štruktúra, využitie zeme) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Základné prvky SKŠ tvorí:

- lesná vegetácia,
- nelesná drevinová vegetácia,
- sídelná vegetácia,
- poľnohospodárska pôda – orná pôda a trvalé kultúry, trvalé trávne porasty, záhrady, sady,
- vodné toky a plochy, mokrade, rašeliniská,
- sídelné a technické plochy (antropogénne prvky) – intravilán, osady, rekreačné areály, skládky, poľnohospodárske objekty, priemyselné a dobývacie objekty, energovody a produktovody, dopravné objekty a línie,
- ostatné objekty.

Lesná vegetácia

V katastri Špačinciev nezaberá lesná vegetácia rozsiahlu plochu – len 0,0005% z výmery katastra (1,46 ha). Sú tvorené dubovo-xerothermofilnými lesmi a dubovo-hrabovými lesmi. Vzhľadom na poľnohospodársky charakter katastra obce nie je predpoklad zvýšenia nízkej výmery lesných pozemkov.

Nelesná drevinová vegetácia

Má osobitné postavenie medzi ekostabilizačnými prvkami. V rámci MÚSES má funkciu biokoridorov. Je najčastejšie líniového charakteru, v smere SZ – JV, tvorí ju hlavne sprievodná vegetácia tokov a poľných ciest, poľné remízky a ochranná líniová zeleň výrobných plôch.

Trvalo trávnaté porasty

Podľa štatistických informácií nie sú v katastri obce Špačince v rámci poľnohospodárskej pôdy zastúpené trvalo trávnaté porasty. Tieto porasty by však mali byť významným prvkom vyhláseného CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia.

Poľnohospodárska pôda a trvalé kultúry

Poľnohospodárska pôda je v k. ú. Špačince na celkovej výmere 2016,5283 ha čo predstavuje asi 91,23 % z výmery katastra. Podiel ornej pôdy je z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v k. ú. je asi 89,3 %. Trvalé kultúry sú v tomto území reprezentované zastúpené málo, predstavujú ich hlavne záhrady, ovocné sady a vinice.

Vodné toky a plochy

V katastri obce sú vodné toky a plochy zastúpené trvalými tokmi – Krupský potok, a tokmi – kanálmi Sedielsky a Zlínsky potok. Všetky toky sú v správe SVP a.s. Piešťany. Vodné toky sú

neupravované s prirodzeným režimom odtoku povrchových vôd a predstavujú významné biotopy v rámci regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability.

Sídlné a technické prvky (antropogénne prvky)

Predstavujú zastavané plochy sídla a jeho miestnych častí rozptýlených po okolí, ako aj ostatné plochy, napr. poľnohospodárske družstvo a línie technickej infraštruktúry ako sú elektrovedy a technické vybavenie územia. Celková zastavaná plocha obce predstavuje 102,4049 ha (4,63 %).

Dopravné objekty a línie

Kataster obce je dobre sprístupnený cestnou sieťou. Dopravné objekty predstavujú cesty II. a III. triedy, miestne komunikácie v obci, účelové a poľné komunikácie.

Sídlná vegetácia

Kategória plôch zelene v rámci sídla obce:

- A. verejná zeleň – plochy vo vlastníctve obce, štátu, verejnosti prístupné bez obmedzenia,
- B. vyhradená zeleň – plochy neprístupné, súkromné vlastníctvo, napr. plochy zelene v areáloch družstva atď.,
- C. špeciálna zeleň – napr. cintorín.

A. verejná zeleň

Situovanie obce ovplyvňuje aj charakter výsadby vegetácie v sídle. V zastavanom území obce zeleň predstavuje hlavne sprievodnú zeleň komunikácií, vodných tokov, verejných priestorov pri kultúrnom dome a obecnom úrade, zeleň pri ihrisku, pri areáli univerzity, pri základnej škola a pod. Ostatnú nelesnú drevinovú zeleň predstavuje hlavne brehový porast, ktorý sa tiahne obcou popri Krupskom potoku. Toto poskytuje veľký potenciál pre zvýšenie kvality verejnej zelene obce.

Celkove obecná verejná zeleň by potrebovala revitalizačný zásah vo forme prebierok, rezov, prípadne dosadby nových jedincov pre zvýšenie funkčnej efektivity drevinovej vegetácie a ozdravenia porastov a likvidácie tých, ktoré sú napadnuté škodcami.

K najpočetnejším druhom vegetácie patria viaceré druhy javorov, topoľov, orech kráľovský, jaseň, čerešňa vtáčia, lipa malolistá a. V kríkovej etáži prevládajú druhy baza čierna, bršlen európsky, ruža šípová a zob vtáčí. Zeleň zastavaného územia tvoria aj vysadené druhy ihličnatých drevín ako sú tuje, smrek a borovice.

Celková ekologická významnosť porastov bola zhodnotená ako prevažne priemerná. Nižšia hodnota významnosti porastov bola zapríčinená najmä nižšou biodiverzitou porastov, ale tiež zapojenosťou. Vrstevnatosť bola naopak zvyšujúcim prvkom ekologickej významnosti pre väčšinu plôch.

B. vyhradená zeleň

Plochy súkromnej zelene tvoria predovšetkým záhrady, ktoré sú zastúpené v obci asi 40 % z plochy zastavaného územia obce. Zeleň v nich tvoria prevažne druhy pestované za účelom produkcie ovocia a zeleniny, ozdobné druhy krovín a kvetinová výsadba.

C. Špeciálna zeleň

Zeleň cintorína – vnútornú plochu cintorína predstavujú predovšetkým nízke porasty ozdobných krovín a trávniky, vzrastlé dreviny sú vysadené po severnom a západnom obvode cintorína a okolo kostola. Ide o listnaté druhy predovšetkým brezy a lipy v kombinácii s ihličnatými drevinami v celkove dobrom zdravotnom stave.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny)

Územná ochrana prírody

V katastri obce nie sú vyhlásené maloplošné chránené územia ochrany prírody. Platí tu 1. stupeň ochrany. Kataster obce spadá však do vyhláseného chráneného vtáčieho územia, ktoré je súčasťou siete území NATURA 2000.

Územia, ktoré sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000

Je to sústava chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- chránené vtáčie územia (CHVÚ)
- územia európskeho významu (ÚEV)

Do katastra obce Špačince zasahuje Chránené vtáčie územie Špačinsko-nižnianske polia.

Chránené vtáčie územie Špačinsko-nižnianske polia

Bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 27/2011 Z. z. na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhu vtáka európskeho významu sťahovavého druhu vtáka sokola rároha a zabezpečenia podmienok jeho prežitia a rozmnožovania. Má výmeru 5533,5300 hektára.

CHVÚ sa rozprestiera v okresoch Trnava a Piešťany, pozostáva zo severnej a južnej časti, má tvar dvoch samostatných pretiahnutých území, ktoré sú premostené úzkou plochou v oblasti k. ú. Paderovce, Dolné Dubové, ktoré sú spojené v dĺžke necelého kilometra.

V okrese Trnava sa Chránené vtáčie územie nachádza v katastrálnych územiach Bohunice, Bučany, Dolná Krupá, Dolné Dubové, Horné Lovčice, Jaslovce, Kátlovce, Malé Brestovany, Malženice, Paderovce, Radošovce, Špačince, Trnava a Veľké Brestovany

a v okrese Piešťany v katastrálnych územiach Dolné Dubovany, Dolný Lopašov, Horné Dubovany, Chtelnica, Nižná, Rakovice, Ťapkové, Veľké Kostolany a Veselé.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje vykonávanie mechanizovaných prác pri poľnohospodárskej činnosti a pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda sokola rároha od 1. marca do 30. júna, ak tak určí príslušný okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Obmedzenie výkonu činností sa určí každoročne do 31. októbra podľa stavu obsadenosti známych hniezd a hniezdisk v roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa obmedzenie uplatňuje, alebo ak sa po určení takéhoto obmedzenia preukážu nové skutočnosti odôvodňujúce potrebu jeho uplatnenia.

V k. ú. obce Špačince sa CHVÚ rozprestiera na nasledovných parcelách:

Katastrálne územie Špačince:

1/2, 1/3, 371/2, 496, 499/3, 505/1, 505/29, 505/30, 505/98, 505/101, 508/3, 512, 513, 514, 519/2, 519/3, 519/4, 520, 604/1, 604/2, 640/1, 640/2, 640/3, 640/4, 641/1, 641/2, 641/3, 642, 643, 708, 709, 711, 718, 719/1, 719/2, 719/3, 759, 785/1, 785/2, 785/3, 818/2, 876, 884/1, 884/2, 885, 961/1, 961/2, 1000, 1054, 1081, 1085, 1088, 1161, 1277/1, 1277/2, 1365/1, 1366, 1367, 1372, 1373/1, 1373/2, 1373/3, 1374, 1578/2, 1604/1, 1604/2, 1604/3, 1604/4, 1604/5, 1616/2, 1722, 1723, 1726, 1734, 1816/5, 1816/11, 1816/12, 11816/13, 1816/14, 1816/15, 1945/1, 1945/19, 1945/20, 1945/21, 1945/22, 1945/23, 1947/1, 1947/2, 1947/4, 2033/1, 2036, 2207, 2360, 2365, 2372, 2378, 2379, 2380, 2428/1, 2428/3, 2428/4, 2428/5, 2436, 2536, 2563, 2575, 2597, 2598, 2600, 2601, 2602, 2603, 2607, 2608, 2609/1, 2609/2, 2610, 2611, 2613, 2614, 2617, 2620/1, 2620/2, 2621, 2625/1, 2625/2, 2626/1, 2626/2, 2626/5, 2626/6, 2626/8, 2626/9, 2626/10, 2629/1, 2630, 2633/10, 2634/1, 2634/2, 2635/4, 2639, 2640, 2643/1, 2643/2, 2645, 2649/1, 2649/2, 2649/3, 2649/4, 2649/5, 2649/6, 2650, 2651, 2652, 2653, 2657, 2662/1, 2664, 2669/2, 2669/3, 2670, 2671, 2672, 2677/2, **2678**, 2680, 2682, 2696, 2697/1, 2700/1, 2701/2, 2701/3, 2701/4, 2704/1, 2704/4, 2704/7, 2704/8, 2704/10, 2704/11, 2704/12.

Navrhované CHVÚ má tvar dvoch samostatných pretiahnutých území, ktoré sú premostené úzkou plochou v oblasti k. ú. Paderovce, Dolné Dubové. K. ú. Špačince leží viac-menej v centre južnej časti CHVÚ, navrhovaný rozvojový zámer 14/2017-a je lokalizovaný v k. ú. Špačince na p. č. 2678 a nachádza sa na severozápadnom okraji spodnej časti CHVÚ.

Zastúpenie biotopov (podľa údajov z KN k 1. máju 2015)

• intenzívne využívaná poľnohospodárska krajina 96,11 %, • prechodné lesné biotopy (lesíky, háje, stromoradia) 0,72%, • TTP 0,10%, • vodná plocha 0,52%, • ostatná plocha 1,05%, • urbánne biotopy 1,43 %.

Charakteristika avifauny CHVÚ

Územie je významné z hľadiska hniezdenia sokola rároha a ďalších druhov vtákov viazaných na poľnohospodársku krajinu. Sporadicky tu hniezdi kaňa popolavá, strakoš kolesár, pravidelne sa tu vyskytuje orol kráľovský, kaňa močiarna a ďalšie. CHVÚ predstavuje tiež

dôležitý potravný biotop pre migrujúce vtáky, najmä dravce. Okrem sokola rároha je CHVÚ územie významné pre hniezdenie a výskyt aj iných vzácných druhov vtáctva. Aktuálne tu v hniezdnom období bol zaznamenaný napríklad výskyt krutohlava hnedého, d'atľa hnedkavého a v roku 2014 aj páru sokola kobcovitého, ich hniezdo však dohľadané nebolo.

Sokol rároh hniezdi v CHVÚ v búdkach umiestnených na stožiaroch vysokého napätia. Hniezdna populácia pochádza pravdepodobne z hniezdisk v Malých Karpatoch, odkiaľ sa z dôvodu straty potravných a hniezdných možností sokoly rárohy postupne stiahli do Trnavskej pahorkatiny a Podunajskej nížiny. Ako potravné biotopy využívajú poľnohospodárske pozemky v širšom okolí hniezdisk, ale aj okolie hospodárskych budov, kde sa špecializovali na lov domácich holubov. Súčasný stav sokola rároha podľa údajov z monitoringu z rokov 2014 – 2015 v CHVÚ sú 3 hniezdiace páry a ďalšie páry hniezdili v tesnej blízkosti CHVÚ.

Program starostlivosti o CHVÚ Špačinsko-nižnianské polia na rok 2017 – 2046

Programy starostlivosti o chránené vtáčie územia sú dokumentáciou ochrany prírody podľa § 54 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorá sa spracúva pre obdobie 30 rokov a programy schvaľuje Vláda SR. Program starostlivosti o CHVÚ Špačinsko-nižnianské polia schválila Vláda SR uznesením č. 222 zo dňa 03.05.2017.

Program starostlivosti o CHVÚ polia spresňuje zásady využívania územia, ustanovujú ciele ochrany druhu vtáctva a určujú opatrenia na dosiahnutie dlhodobých a operatívnych cieľov. Vo vzťahu k hodnotenému strategickému dokumentu sú nasledovné opatrenia z Programu starostlivosti:

- „posúdiť nové zámery s možným negatívnym dopadom na CHVÚ a vylúčiť ich v prípade, že je preukázaný negatívny dopad na predmet ochrany, resp. dochádza k fragmentácii územia. Stavba nových investičných zámerov za hranicami CHVÚ predstavuje riziko pre dosiahnutie priaznivého stavu populácie sokola rároha. Rizikom je zastavanie poľnohospodárskej pôdy, ktorá slúži ako lovisko. Na predchádzanie rizík je potrebné využiť posudzovanie vplyvov na životné prostredie a povoliť ich v prípade, že sa nepreukáže negatívny dopad na predmet ochrany. Tak isto je potrebné v územných plánoch nastaviť vhodne výber území, ktoré slúžia na rozvoj uvedených a podobných činností a to tak, aby nedochádzalo k zbytočnej fragmentácii poľnohospodárskej pôdy v okolí chránených území a aby sa taký rozvoj sústreďoval do okolia oblastí, ktoré sú už dnes zastavané.“

Ochrana drevín

V katastri obce sa nenachádza chránený strom.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Sú to:

- biocentrum (Bc), ktoré predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,

- biokoridor (Br) je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

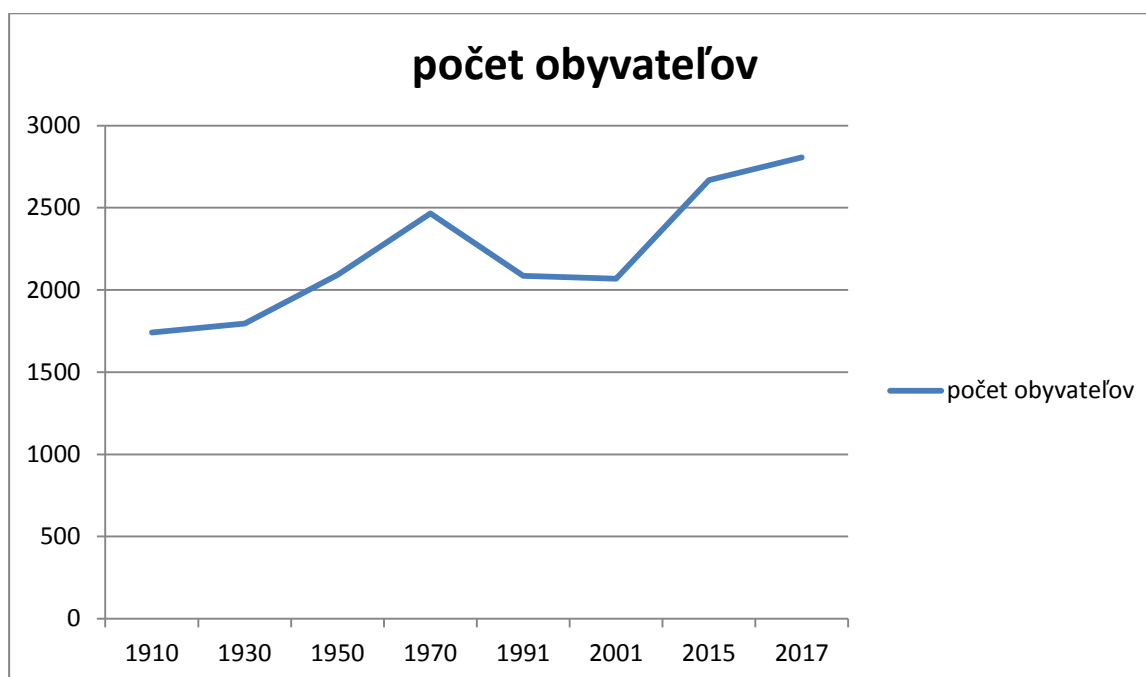
V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktoré zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu. Tak isto sú na vlastné náklady povinní vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu poškodzovania a ničenia ÚSES. Na účely ochrany prírody a krajiny sa obstaráva dokumentácia ochrany prírody a krajiny. Súčasťou je aj dokument Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Galanta (1995). Tento Regionálny územný systém ekologickej stability klasifikoval prvky ÚSES aj na študovanom území. Na základe hodnotenia za prvky kostry ÚSES sa vybrali najhodnotnejšie lokality, ktoré možno považovať za biocentrá nadregionálneho a regionálneho významu na základe ich kvality i priestorových parametrov. V katastri obce Špačince sú to:

- RBk Biokoridor Krupianskeho potoka,
- RBk Biokoridor Sedielskeho potoka,
- RBk Biokoridor Zlínskeho potoka,
- MBk - Peklo - Niže cesty - v nadväznosti na MÚSES mesta Trnava,
- MBc - biocentrum Mníšsky dvor,

Návrh zmien a doplnkov územného plánu rešpektuje prvky územného systému ekologickej stability. Lokalita Polyfunkčný areál JUH nezasahuje do žiadnych prvkov ÚSES ani do líniovej krajinnnej zelene, ktorá nepredstavuje prvky ÚSESu.

9. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

Rozloha obce je 22,10 km² pri počte obyvateľov 2807 uvádzaného k roku 2017 je hustota 127 obyvateľov/km². Do r. 1970 bol pre obec charakteristický nárast počtu obyvateľov. Potom až do roku 1991 počet obyvateľov klesal. Od r. 2001 nastal v demografickej situácii obce sústavný nárast počtu obyvateľov. Do budúcnosti možno uvažovať s neustálym prírastkom obyvateľstva, hlavne ovplyvneným blízkosťou krajského mesta Trnava. Nie je však predpoklad, že by sa riešeným rozvojovým zámerom ovplyvnila demografická situácia a prognóza obce.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Obec Špačince sa radí medzi obce s bohatou históriou. V dôsledku priaznivých podmienok bolo územie obce a jej okolie osídlené s neprerušenou kontinuitou od neolitu až po obdobie Veľkej Moravy, čo zdokumentovali archeologické náleziská. Prvé písomné záznamy o osídlení sú doložené z roku 1275.

V Ústrednom zozname nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok SR sú zapísané tri národné kultúrne pamiatky:

- R-k kostol Narodenia Panny Márie z roku 1312 v centre obce,
- Božia muka prícestná na konci obce na Hlavnej ceste smerom na Jaslovské Bohunice,
- Socha Krista Kráľa na renesančnom stĺpe za obcou z roku 1678.

V katastrálnom území obce budú zachované aj objekty pamiatkového záujmu, ktoré síce nie sú zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú nesporne historické a kultúrne hodnoty v počte cca 13, ktoré sa nachádzajú v zastavanom území obce a sú bližšie popísané v územnom pláne obce Špačince (2002). Ich podrobný popis s posudzovaním predloženého rozvojového zámeru nemá súvis - v lokalite rozvojového zámeru sa žiadne kultúrne, architektonické pamiatky nenachádzajú.

V katastrálnom území obce nie sú evidované podľa § 41 pamiatkového zákona významné archeologické lokality – početné polykultúrne osídlenie viacerých polôh (nálezy z obdobia praveku, doby rímskej, stredoveku a novoveku). Je však pravdepodobné, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou budú zistené archeologické nálezy resp. situácie a stavebnou činnosťou môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk a bude nutné vykonať tu záchranný archeologický výskum v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Preto bude potrebné aby si investori/stavebníci od Krajského pamiatkového úradu Trnava v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadali konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných.

Posudzované Zmeny a doplnky územného plánu obce nemajú negatívny vplyv na uvedené kultúrne a historické pamiatky.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)

Na území obce sa nenachádzajú.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

Na území obce nie sú známe žiadne ďalšie zdroje znečistenia ako sú uvedené v predchádzajúcich kapitolách.

Environmentálne záťaž

V rámci projektu Systematická identifikácia environmentálnych záťaží Slovenskej republiky bolo v Trnavskom kraji zistených 33 environmentálnych záťaží a zaznamenaných 79 sanovaných a rekultivovaných lokalít. Okrem toho sú zaznamenané aj pravdepodobné environmentálne záťaž, ktorých negatívny vplyv na životné prostredie je potrebné dlhšie sledovať. Čo sa týka rozdelenia environmentálnych záťaží podľa stupňa rizikovosti, najviac lokalít bolo zaradených do stredného rizika – 17, s nízkym rizikom ich bolo 12 a s vysokým rizikom 4 lokality.

Na území obce Špačince sa eviduje environmentálna záťaž – Skládka TKO neriadená v blízkosti obytnej zóny. Je oplotená, uzavretá od roku 1997, ale podľa údajov z registra EZ, odpad je na skládku stále vyvážaný. Skládka sa ročne monitoruje.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Hodnotenie súčasných environmentálnych problémov obce Špačince je možné na základe environmentálnych prieskumov, dostupných analýz a syntéz vykonaných v etape prieskumov a rozborov a zadania.

Jedným z podkladov je aj environmentálna regionalizácia vykonaná na základe súboru vybraných environmentálnych charakteristík/ukazovateľov a postupov, hodnotiacich životné prostredie, ktorá vyčleňuje regióny s určitou kvalitou alebo ohrozenosťou životného prostredia (Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky 2016, SAŽP, 2016). Táto regionalizácia vymedzuje akostne odstupňované regióny environmentálnej kvality, od prostredia vysokej kvality až po silne narušené prostredie v zaťažených oblastiach SR.

Environmentálna regionalizácia SR, IV. aktualizované a doplnené vydanie z r. 2016, prezentuje v záverečnom okruhu „environmentálna kvalita“ verziu syntetických máp environmentálnej regionalizácie SR z r. 2015 založenú na databázach za roky 2010-2015. Súčasne s posunom miery a kvality uplatnenia GIS nástrojov zaznamenali dve posledné etapy aktualizácie environmentálnej regionalizácie ďalší kvalitatívny pokrok – neboli už zacielené

prevažne len na vymedzovanie zaťažených (ohrozených) oblastí životného prostredia, ale pristúpilo sa ku komplexnejšiemu a celostnému hodnoteniu a členeniu Slovenska na regióny podľa rôzneho stupňa environmentálnej kvality.

Výsledné syntetické mapy z procesu environmentálnej regionalizácie Slovenska sú podkladom charakterizujúcim úroveň životného prostredia SR v 5 stupňoch. Prvý stupeň (prostredie vysokej kvality) predstavuje stav životného prostredia najmenej ovplyvnený činnosťou človeka. Piaty stupeň (prostredie silne narušené) predstavuje stav životného prostredia zmenený, silne ovplyvňovaný činnosťou človeka, s najvyšším podielom environmentálnych záťaží. Tretí stupeň predstavuje stredný stav negatívneho ovplyvnenia životného prostredia v území a druhý a štvrtý stupeň je treba chápať ako prechodné hodnoty medzi krajnými stavmi a identifikovaným stredom.

V zmysle novšieho prístupu v procese environmentálnej regionalizácie Slovenska boli na základe piatich kvalitatívnych tried životného prostredia, geomorfologických pomerov a niektorých ďalších geografických, historických či administratívnych špecifik územia definované tri typy regiónov environmentálnej kvality:

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení. Regióny 2. environmentálnej kvality predstavujú územia prechodného typu a sú z aspektu kvality životného prostredia veľmi heterogénne. Dominantným je tu prostredie vyhovujúce (2. stupeň) a tiež prostredie mierne narušené (3. stupeň). V antropogénne predisponovaných oblastiach je vcelku bežné aj prostredie narušené (4. stupeň) a výnimočne tiež prostredie silne narušené (5. stupeň). Preto bolo potrebné v niektorých prípadoch vymedziť v rámci regiónov 2. environmentálnej kvality ucelené okrsky s viac narušeným prostredím. Na strane druhej, a síce v územiach výrazne nezasiahnutých antropogénnou činnosťou, sa tu nachádzajú “ostrovy” prostredia vysokej kvality (1. stupeň). Regióny 3. environmentálnej kvality reprezentujú tie územia, kde sa kumulujú environmentálne záťaže. Ich základom je prostredie silne narušené (5. stupeň) a prostredie narušené (4. stupeň). Z tohto dôvodu sa označujú ako zaťažené (ohrozené) oblasti. Pre periférne zóny jednotlivých regiónov 3. environmentálnej kvality je typické prostredie mierne narušené (3. stupeň) a na ich rozhraní s regiónmi 2. environmentálnej kvality aj prostredie vyhovujúce (2. stupeň).

Podľa stupňa environmentálnej kvality je územie obce Špačince hodnotené ako prostredie 2 – 3 stupňa narušené až silne narušené (Dolnopovažský región).

Súčasnú environmentálnu problematiku predstavuje hlavne:

- znečistenie povrchových a podzemných vôd komunálnymi a priemyselnými odpadovými vodami, absencia kanalizácie v niektorých častiach obce,
- negatívne pôsobenie hluku z dopravy, nedostatok izolačnej zelene,
- šírenie invázných druhov rastlín a živočíchov,
- znečistenie ovzdušia a prašnosť (lokálne kúreniská, doprava a SZZO),
- nedostatok cykloturistických trás.

Významnosť environmentálnych problémov je hodnotená v trojstupňovej škále na základe dostupných syntéz a tematických zdrojov údajov (Regionálna environmentálna regionalizácia, čiastkový monitorovací systém a informačný systém monitoringu):

1. nízka významnosť – environmentálne problémy s lokálnym dosahom,
2. stredná významnosť – environmentálne problémy s regionálnym dosahom,
3. vysoká významnosť – environmentálne problémy s národným dosahom.

Tab. 5: Hodnotenie súčasných environmentálnych problémov v obci.

Environmentálny problém	zdroj	významnosť
Znečistenie ovzdušia a prašnosť	automobilová doprava a kúrenie SZZO	nízka stredná
Znečistenie podzemných a povrchových vôd	lokálna absencia kanalizácie, poľnohospodárstvo, priemysel	stredná
Hluk	automobilová doprava po komunikáciách	stredná
Antropický tlak	nadmerný rozvoj plôch bývania, absencia cykloturistických trás, nízka úroveň vybavenosti a služieb	stredná

Pri plánovaní perspektívy environmentálnej kvality územia do roku 2050 sa plánuje dosiahnuť stupeň environmentálnej kvality územia 2, t. j. región s mierne narušeným prostredím.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy

Návrh zmien a doplnkov územného plánu neobsahuje riešenia, ktoré by zhoršovali ohrozenie zdravotného stavu obyvateľstva, alebo ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady na obyvateľstvo, narušovali by pohodu a kvalitu života. Rozvojové zámery sú lokalizované

mimo zastavaného územia obce a mimo hlavných dopravných koridorov. Vzhľadom na to konštatujeme, že strategický dokument nemá žiadny vplyv na obyvateľstvo.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Návrh zmien a doplnkov územného plánu vzhľadom na jeho charakter nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Vzhľadom na to konštatujeme, že strategický dokument nemá žiadny vplyv na horninové prostredie.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Návrh zmien a doplnkov územného plánu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území. Vplyvy zastavania územia na klímu možno definovať ako lokálne s dosahom na mikroklimu územia. Vzhľadom na to konštatujeme, že strategický dokument nemá žiadny vplyv na klimatické pomery v území.

4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)

Zmeny a doplnky územného plánu obce 14/2017-a vytvorením nových plôch nepoľnohospodárskej výroby a služieb umožnia prípadné umiestnenie nového stredného alebo veľkého ZZO. Predmetné plochy sú však lokalizované mimo zastavaného územia obce a plôch určených na bývanie. Umiestňovanie konkrétnej činnosti so zdrojmi znečistenia ovzdušia však následne podlieha posudzovaniu a povolení konaniu podľa osobitných predpisov. Vzhľadom na to, hodnotíme vplyv strategického dokumentu na ovzdušie ako mierne negatívny.

Zmena a doplnok územného plánu obce 14/2017-b (cyklochodník) neumožňuje žiadne takéto umiestnenie a nebude mať žiadny vplyv na ovzdušie.

5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Nepredpokladajú sa žiadne priame negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd, odtokové pomery a zásoby. Realizáciou zámerov zo zmeny územného plánu 14/2017-a sa nesmú narušiť existujúce odtokové pomery v území. Musí byť dôsledne zabezpečená ochrana podzemných vôd - zabrániť úniku nebezpečných látok do pôdy a do podzemných a povrchových vôd. Musí byť zachovaná retenčná schopnosť územia tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou výstavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej následné využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.)

V súčasnosti nie je známa predpokladaná spotreba pitnej vody v rámci rozvojového zámeru, predpokladá sa, že plánovaná spotreba bude v rámci kapacity vodného zdroja únosná.

Zmena a doplnok územného plánu obce 14/2017-b (cyklochodník), vzhľadom na jej charakter, nebude mať žiadny vplyv na vodné pomery v území.

Vzhľadom na to konštatujeme, že strategický dokument má na vodné pomery v území neutrálny vplyv.

6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Celková plocha riešenej lokality, ktorá je predmetom zmeny a doplnku územného plánu obce 14/2017-a v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 8,7783 ha a celá plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje 8,6531 ha. Pozemky sú podľa KN vedené ako orná pôda mimo zastavané územie obce v 2. skupine BPEJ 0139002. Plochy nenadväzujú na zastavané územie obce. V súčasnosti nie sú známe zámery, ktoré by spôsobovali kontamináciu pôdy a tak isto sa nepredpokladá erózia pôdy následkom zámerov.

Celková plocha riešenej lokality 14/2017-b (cyklochodník) v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 0,9150 ha a celá plocha záberu poľnohospodárskej pôdy predstavuje 0,0465 ha. Navrhovaným rozvojovým zámerom sa nezvýši pôdna erózia a kontaminácia pôdy.

Vplyv na pôdu vzhľadom na jej záber a spôsob využívania možno klasifikovať ako mierne negatívny.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Chránené a vzácne spoločenstvá fauny a flóry sa viažu prevažne na prvky ÚSES, chránené územia a lesné ekosystémy. Zmeny a doplnky územného plánu nenavrhujú plochy, ktoré by zásadným spôsobom zasahovali do prvkov územného systému ekologickej stability ani do biotopov rastlín, ktoré by zasluhovali zvýšenú ochranu. Navrhované plochy mimo zastavaného územia sú lokalizované na poľnohospodárskej pôde – čo je dané poľnohospodárskym charakterom katastra a geomorfológiou územia. Vzhľadom na to, že veľká časť k. ú. obce mimo zastavaného územia je zahrnuté do CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia, navrhované plochy zasahujú tiež do tohto CHVÚ. Vplyv zámeru na CHVÚ je vyhodnotený v kapitole nižšie, kde je popísaný vplyv jednotlivo na priaznivý stav populácie, hniezdne biotopy a potravné biotopy druhu sokola rároha a fragmentáciu územia. Súčasne sú navrhnuté ekostabilizačné opatrenia, ktoré by mali prispieť k zmierneniu negatívnych vplyvov zámerov na územie CHVÚ a jeho predmetu ochrany.

8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

V návrhu zmien a doplnkov územného plánu obce sa uvažuje s rozvojovými zámermi, ktoré nie sú v nadväznosti na zastavané územie obce. Rozvojový zámer 14/2017-a je lokalizovaný na plochách poľnohospodársky využívannej pôdy a bude novým prvkom v krajine, ktorý bude zodpovedať funkcii. Navrhovaná zástavba svojou max. výškou nebude narúšať krajinný obraz novými prvkami, čo je zabezpečené záväznými regulatívmi (výška zástavby, percento zastavanosti, povolené a zakázané využitie a pod.). Optickú ako aj čiastočnú zvukovú izoláciu od voľnej krajiny bude zabezpečovať navrhovaná líniová izolačná zeleň. Takto rozvojový zámer nebude mať negatívny vplyv na scenériu krajiny.

Rozvojový zámer 14/2017-b predstavuje cyklochodník, ktorý vzhľadom na jeho charakter (len cyklochodník na zemskom povrchu bez iných stavieb) tak isto nebude mať negatívny vplyv na scenériu krajiny.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. chránené vtácie územia], na územný systém ekologickej stability

Vplyv na územie sústavy NATURA 2000 – CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia a ich hodnotenie

Zmeny a doplnky strategického dokumentu vzhľadom na umiestnenie priamo v CHVÚ, budú mať na územia Natura 2000 vplyvy, ktoré podľa ich pôsobenia môžeme charakterizovať ako priame a nepriame. Priame a nepriame vplyvy na životné prostredie budú mať nové rozvojové zámery a to už kladné alebo záporné. Potenciálny vplyv na územie Natura 2000 bol hodnotený vzhľadom na lokalizáciu rozvojových zámerov v CHVÚ, ich charakteru a predmetov ochrany CHVÚ nasledovne:

Tab. 6: Hodnotenie druhu potenciálneho vplyvu strategického dokumentu na územie sústavy NATURA 2000

Druh vplyvu	CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia	komentár (stručné zdôvodnenie)
priamy vplyv	negatívny	- záber poľnohospodárskej pôdy pre rozvojové zámery
nepriamy vplyv	negatívny	- mierne zvýšená doprava v súvislosti s rozvojovým zámerom 14/2017-a, ktorá bude smerovaná po západnej hranici CHVÚ, - mierne ovplyvnenie lokálnych klimatických pomerov (mikroklimy) a odtokových pomerov v území v súvislosti s rozvojovým zámerom 14/2017-a (budovaním spevnených plôch), - zvýšený pohyb cyklistov po cyklochodníku,
nepriamy vplyv	kladný	- predpokladá sa v súvislosti v rozvojovým zámerom 14/2017-b, ktorý umožní uprednostnenie cyklistickej dopravy pred dopravou motorovými dopravnými prostriedkami v rámci CHVÚ a jeho okolia.

Vplyvy na druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia a ich hodnotenie

Predmetom ochrany tohto CHVÚ je len jeden druh sokol rároh (*Falco cherrug*).

Tab. 7: Hodnotenie druhu potenciálneho vplyvu strategického dokumentu na predmet ochrany CHVÚ.

Názov druhu	Možnosť ovplyvnenia (áno/nie)	typ vplyvu (priamy, nepriamy)	komentár (stručné zdôvodnenie)
sokol rároh	áno	priamy	priame ovplyvnenie potravného biotopu jeho záberom – predpokladá sa však, že lokalita rozvojového zámeru nepredstavuje v súčasnosti pre tento druh významnejší potravný biotop a jeho výskyt možno pokladať skôr za nepravidelný až vzácny.

Vyhodnotenie rozvojových zámerov v súvislosti s priaznivým stavom populácie sokola rároha

V Programe starostlivosti o CHVÚ je hodnotený stavu populácie tohto druhu pričom hodnotenie vychádza z monitoringu a stavu populácie v CHVÚ v rokoch 2014 – 2015 (Karaska et al. 2015, Ridzoň et al. 2015).

Stav populácie sokola rároha v CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia je vyhodnotený ako nepriaznivý. Populačné kritériá po vyhodnotení obdobia rokov 2010 – 2012 vykazujú priemerné hodnoty (resp. nepriaznivé v prípade medzidruhových interakcií). Väčším problémom ako samotné populačné kritériá je však hodnotenie ostatných kritérií, ktoré vyvoláva otázky ohľadne dlhodobého udržania populácie v CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia, ak sa ich stav nezlepší. Udržanie a zvýšenie početnosti druhu si bude vyžadovať najmä dôsledné uplatňovanie pomerne zložitých manažmentových opatrení, uplatňovanie agro-environmentálnych schém, realizáciu reštitúcie sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) a zlepšenie vymožitelnosti práva prípadov nezákonného odstrelu a trávenia v potravných biotopoch druhu.

Stav veľkosti populácie sokola rároha sa v CHVÚ podľa aktuálnej definície priaznivého stavu je hodnotený stupňom B ako priaznivý, priemerný stav,

Populačný trend a areálový trend je hodnotený tak isto stupňom B ako priaznivý, priemerný stav.

V prípade **medzidruhových interakcií** je však už hodnotenie horšie a to na stupni C – nepriaznivý stav.

Stav kritérií týkajúcich sa **biotopov hniezdenia, potravných biotopov a biotopov počas zimovania** je opäť hodnotený stupňom C – nepriaznivý.

Celkový stav druhu v CHVÚ je hodnotený ako **C – nepriaznivý**.

Vyhodnotenie rozvojových zámerov v súvislosti s hniezdnym biotopom sokola rároha

Pôvodnými hniezdnymi biotopmi sokola rároha sú stepi a lesostepi. Na Slovensku hniezdil sokol rároh v nížinách a priľahlých pohoriach do 800 m. n. m v listnatých a zmiešaných lesoch, skalných stenách, otvorenej krajine kultúrnej stepi a v lužných lesoch (Chavko, 2002) – v súčasnosti sa adaptoval na kultúrnu krajinu. V minulosti tento druh hniezdil v hniezdach iných druhov vtákov (myšiak lesný, bocian biely, bocian čierny, volavka popolavá, krkavce, vrany), ale v súčasnosti sa pre tento druh inštalujú hniezdne podložky a v polobúdky – v súčasnosti prevažná časť populácie Slovenska (97 – 100%), čo sa týka aj CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia, hniezdi výlučne v búdkach umiestnených na stožiaroch vysokého napätia.

Podľa údajov z monitoringu z rokov 2014 – 2015 v CHVÚ hniezdili 3 páry sokola rároha a ďalšie páry hniezdili v tesnej blízkosti CHVÚ.

Hniezdne búdky pre tieto dravce sa inštalujú na vedenia VVN. V priestore rozvojového zámeru 14/2017-a nie sú lokalizované žiadne hniezda. Vo vzdialenosti cca 300 m severovýchodne od rozvojového zámeru sa tiahne elektrické vedenie 22 kV, na stožiare ktorého sa hniezdne búdky pre dravce neinštalujú, naopak sa tieto stožiare ošetrujú ekochráničkami, ktoré umožňujú vtákom bezpečne zosadnúť na konzolu stĺpu (pred tým inštalované tzv. „hrebeňové zábrany“ sa ukázali ako nedostačujúce).

Juhovýchodne od rozvojovej plochy cca 1000 m sa tiahne koridor VVN 110 kV. V prípade, že by na tomto vedení došlo k inštalácii hniezdnej búdky pre dravce, je na základe skúseností možné konštatovať, že vzhľadom na takúto vzdialenosť nie je predpoklad negatívneho ovplyvňovania hniezdného páru činnosťami (hlukom a zvýšeným pohybom) na rozvojovej lokalite.

Z uvedených dôvodov konštatujeme, že **vplyv rozvojového zámeru 14/2017-a na hniezdny biotop sokola rároha možno hodnotiť ako nulový.**

Rozvojový zámer 14/2017-b (cyklochodník) sa nenavrhne v blízkosti hniezd sokola rároha a svojim charakterom ani hniezdiská v CHVÚ nenarušuje. Z uvedených dôvodov konštatujeme, že **vplyv rozvojového zámeru 14/2017-b (cyklochodník) na hniezdny biotop sokola rároha možno hodnotiť ako nulový.**

Vyhodnotenie rozvojových zámerov v súvislosti s potravným biotopom sokola rároha

Sokol rároh loví vo vzduchu i na zemi. Približne do roku 1970 bol jeho hlavnou zložkou potravy sysel' pasienkový. Pokles početnosti tohto druhu hlodavca významne prispel k poklesu početnosti populácie sokola rároha, ktorý sa musel adaptovať na náhradné potravné zdroje. V súčasnosti v potrave dominuje škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*) a mestský holub (*Columba livia f. domestica*).

Podľa Programu starostlivosti celé územie CHVÚ predstavuje loviská sokola rároha, tie nie sú však obmedzované hranicami CHVÚ. V Programe starostlivosti sa ďalej konštatuje, že v poslednom období v tomto CHVÚ dochádza k degradácii hlavne potravných biotopov sokola rároha a to v dôsledku environmentálne nevhodných postupov obhospodarovania krajiny hlavne veľkoplošnou výsadbou nevhodných plodín (kukurica), intenzívnym rozorávaním veľkého percenta plôch v dlhom časovom rozmedzí, používaním nevhodných chemických látok a hnojív a zánikom väčšiny plôch trvalých trávnych porastov, pričom dochádza aj k rozorávaniu prechodových trávnych pásov na okrajoch ciest (často až po

asfaltový povrch). Takéto intenzívne rozorávanie okrajov alejí často vedie k ich samotnému vysychaniu a zároveň minimalizuje možnosť prežitia drobných zemných cicavcov ako základnej potravy sokola rároha. Navyše spolu s týmto veľmi nepriaznivým faktorom sa v území intenzívne používajú aj chemické látky na trávenie hrabošov a chrčkov. Používanie rodenticídov môže byť pre ochranu sokola rároha v CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia kritické. Bol tiež zaznamenaný extrémny pokles výskytu drobných zemných cicavcov, najmä škrekčka poľného a hraboša poľného, ktoré majú zásadný význam v potrave sokola rároha. Z tohto dôvodu sa existujúce páry adaptovali najmä na lov holubov, ktorých zastúpenie v potrave predstavuje viac ako 60 % koristi (Chavko unpubl.).

Degradáciu a stratu potravných biotopov spôsobuje najmä cielené a nekontrolované trávenie kľúčových druhov potravy, skoré zaorávanie a dlhodobé ponechávanie sterilných oráčín na prevažnej časti CHVÚ, veľkoplošné pestovanie environmentálne nevhodných poľnohospodárskych plodín, zaorávanie a likvidácia trávnych plôch okolo ciest a vetrolamov, strata prirodzenej diverzity drobných zemných cicavcov, nízky podiel pestovania viacročných krmovín a chemické ošetrovanie a hnojenie rastlín.

Rozvojový zámer 14/2017-a s plošným rozsahom 8,78 ha predstavuje 0,16 % z celkovej výmery CHVÚ. Súčasne neobsahuje vyššie popísané negatívne činnosti. Preto možno konštatovať, že **rozvojový zámer 14/2017-a nebude negatívne ovplyvňovať potravný biotop sokola rároha a je možné ho hodnotiť z dôvodu záberu pôdy (potenciálne potravného biotopu predmetu ochrany) len ako mierne negatívny.**

Vplyv rozvojového zámeru 14/2017-b vzhľadom na svoj charakter tak isto nebude mať vplyvy, ktoré sú popísané vyššie – spôsobujúce degradáciu a stratu potravných biotopov. Tento zámer s plošným rozsahom 0,92 ha predstavuje 0,017 % z celkovej výmery CHVÚ. Preto možno konštatovať, že **rozvojový zámer 14/2017-b (cyklochodník) nebude negatívne ovplyvňovať potravný biotop sokola rároha a nepredstavuje ani súvislý záber pôdy (potenciálne potravného biotopu predmetu ochrany) a možno ho hodnotiť ako nulový.**

Vyhodnotenie rozvojových zámerov v súvislosti s fragmentáciou územia

Rozvojový zámer 14/2017-a predstavuje súvislé územie kvadratického tvaru, (záber ornej pôdy celkove o výmere 8,78 ha) lokalizované na severozápadnom okraji južnej časti CHVÚ. Prístupové komunikácie k rozvojovému zámeru vedú mimo CHVÚ resp. komunikácia tvorí hranicu CHVÚ. V priestore rozvojového zámeru ani jeho blízkom okolí sa nenachádza žiadny migračný koridor sokola rároha (vzhľadom na to, že tento druh nie je viazaný len na CHVÚ, ale pohybuje sa po celom rozsiahlom území Trnavskej tabule), prvok ÚSES ani koridor, ktorý by ostatné živočíchy využívali na migráciu. Tento rozvojový zámer sa nenachádza ani v územne najužšom premostení severnej a južnej časti CHVÚ, blokadou ktorej by sa územne CHVÚ fragmentovalo na dve samostatné časti. Na základe týchto dôvodov možno konštatovať, že **rozvojový zámer 14/2017-a nebude spôsobovať fragmentáciu územia a je možné ho hodnotiť ako neutrálny.**

Rozvojový zámer 14/2017-b (cyklochodník) má líniový charakter, avšak vzhľadom na skutočnosť, že ide o cyklochodník s dĺžkou 2,93 km, ktorý bude mimo zastavaného územia

obce vedený po jestvujúcich poľných a nespevnených cestách, možno konštatovať že **rozvojový zámer 14/2017-b (cyklochodník) nebude spôsobovať fragmentáciu územia.**

Tab. 8: Vyhodnotenie vplyvu strategického dokumentu podľa jednotlivých rozvojových zámerov na jednotlivé kritériá.

	Vplyv na priaznivý stav populácie	Vplyv na hniezdny biotop	Vplyv na potravný biotop	Vplyv na fragmentáciu CHVÚ
zámer 14/2017-a	0	0	-1	0
zámer 14/2017-b	0	0	0	0

0 - nulový vplyv, -1 mierne nepriaznivý vplyv

Tab. 9: Súborné vyhodnotenie vplyvu strategického dokumentu na priaznivý stav druhu, ktorý je predmetom ochrany, na jeho hniezdne a potravné biotopy, migráciu a zimovanie – súčasnosť a potenciálne vplyvy strategického dokumentu

Druh	Vplyv			
	Biotopy	Migrácia	Prezimovanie	fragmentácia
sokol rároh – súčasný stav definovaný podľa Programu starostlivosti	-1 _a	-1 _g	-1 _j	0 _d
sokol rároh – stav po potenciálnom vplyve strategického dokumentu	-1 _a	-1 _g	-1 _j	0 _d

0 – žiadny významný vplyv, -1– negatívny vplyv, +1 – pozitívny vplyv

- a) – v lokalite sa nenachádza hniezdny alebo potenciálny hniezdny ani potravný biotop predmetného druhu,
- b) – druh migruje širokým frontom,
- c) – druh u nás alebo priamo v predmetnom území nezimuje,
- d) – rozvojový zámer má zanedbateľný rozsah, nemá líniový charakter a nepretína hniezdny ani potravný biotop druhu,
- e) – lokalita netvorí prekážku migračnej trasy druhu,
- f) – lokalita predstavuje potenciálny hniezdny biotop a jej zastavaním môže dôjsť k jeho zániku alebo degradácii,
- g) – druh je stály a predmetným územím nemigruje,
- h) – druh sa v zime zdržuje v blízkosti zastavaných plôch,
- i) – lokalita má zanedbateľný rozsah,
- j) – druh sa v zime zdržuje v blízkosti hniezdiska mimo predmetnú lokalitu.

Návrh zmien a doplnkov územného plánu obce nebude mať zásadný negatívny vplyv na priaznivý stav, hniezdny a potravný biotop a jeho fragmentáciu, ani na migráciu a zimovanie druhu sokol rároh. Vyplýva to z rozsahu a charakteru navrhovaných zmien a doplnkov, topických a trofických nárokov tohto druhu a jeho biológie. Vzhľadom na rozsah lokalít a ich charakter ako i dostatku vhodných biotopov tohto druhu v širšom okolí predmetných lokalít sa pretovýraznejšie negatívne vplyvy nepredpokladajú.

Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov

V okrese Trnava sa Chránené vtáčie územie nachádza v katastrálnych územiach Bohunice, Bučany, Dolná Krupá, Dolné Dubové, Horné Lovčice, Jaslovce, Kátlovce, Malé Brestovany, Malženice, Paderovce, Radošovce, Špačince, Trnava a Veľké Brestovany a v okrese Piešťany v katastrálnych územiach Dolné Dubovany, Dolný Lopašov, Horné Dubovany, Chtelnica, Nižná, Rakovice, Ťapkové, Veľké Kostolany a Veselé,

CHVÚ bolo vyhlásené v roku 2011. Od tohto obdobia boli v CHVÚ vykonané alebo navrhnuté nám známe nasledovné zmeny využitia pozemkov (podľa údajov www.enviroportal.sk):

v k.ú. Radošovce:

„Rekonštrukcia záchytnej priekopy a príslušných plôch Radošovce“ - Predmetom posudzovania navrhovanej činnosti boli objekty protipovodňovej ochrany (rekonštrukcia existujúceho odvodňovacieho zariadenia v obci Radošovce), kde došlo k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy – v extraviláne 7 398 m² a dočasnému záberu poľnohospodárskej pôdy – v extraviláne 4 700 m².

v k.ú. Špačince:

Zmeny a doplnky územného plánu obce Špačince č. 11/2012 - zmena 11/2012-b a zmena 11/2012-c – vytvorenie novej plochy bývania, služieb, dopravnej infraštruktúry a zelene na ploche 16,55 ha v dotyku so zastavaným územím obce.

v k.ú. Veľké Kostolany:

Zmeny a doplnky územného plánu obce Veľké Kostolany 02/2016 - cyklotrasa medzi obcami Nižná a Veľké Kostolany.

Iné činnosti resp. zámery v CHVÚ, ktoré by boli významné z hľadiska kumulatívnych vplyvov nám nie sú známe.

Územia európskeho významu

ÚEV sa rozumie územie tvorené lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, a ktoré sú zaradené v národnom zozname území európskeho významu. Zoznam území európskeho významu je uvedený vo Výnose MŽP SR č.3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

V katastri obce Špačince sa nenachádza žiadne ÚEV.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Návrh rozvojového zámeru 14/2017-a rešpektuje prvky územného systému ekologickej stability a nezasahuje do nich.

Návrh rozvojového zámeru 14/2017-b (cyklochodník) využíva jestvujúce poľné a nespevnené komunikácie, ktoré sú v súčasnosti väčšinou lemované nelesnou vegetáciou a tvoria tak v krajine prirodzené biokoridory. Je preto nutné, aby sa pri jeho realizácii rešpektovali prvky územného systému ekologickej stability a nezasahovalo sa do nich, nedošlo v výrubu jestvujúcej zelene, prípadne sa ešte vykonala revitalizácia a dosadba tejto zelene popri cyklotrase.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Návrh zmien a doplnkov územného plánu nespôsobuje žiadne nové negatívne vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Návrh územného plánu nespôsobuje žiadne negatívne vplyvy na známe paleontologické náleziská a významné geologické lokality vzhľadom na ich absenciu v území.

12. Iné vplyvy

Návrh zmien a doplnkov územného plánu nevyvoláva žiadne iné negatívne vplyvy.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Pri hodnotení očakávaných vplyvov nových rozvojových zámerov na životné prostredie možno konštatovať, že tieto boli navrhnuté tak, aby nepôsobili významnými vplyvmi na životné prostredie a súčasne rešpektovali všetky platné zákony a iné právne predpisy a ich priama realizácia bude možná tiež za podmienky ich rešpektovania, čo sa bude kontrolovať v priebehu ich následných povoľovacích konaní.

Z vyššie uvedených vykonaných environmentálnych (abiotických, biotických) a socioekonomických analýz a predpokladaných rozvojových zámerov bola vypracovaná syntéza vplyvov zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Tab.10: Syntéza vplyvov zmien a doplnkov územného plánu 01/2017 obce Špačince na životné prostredie.

	N	I	V	VV
horninové prostredie	X			
klimatické pomery	X			
ovzdušie		-		
vodné pomery – podzemná voda		0		
vodné pomery – povrchová voda		0		
pôda		-		
fauna, flóra	X			
biotopy	X			
krajina	X			
chránené územia (CHVÚ)		-		
ÚSES		0		
obyvateľstvo	X			
doprava		-		
paleontologické náleziská a významné geologické lokality	X			
kultúrne a historické pamiatky, arch. náleziská	X			

N - bez vplyvu, I - vplyvy málo významné, V - vplyvy významné, VV – vplyvy veľmi významné
0 vplyv neutrálny, + vplyv pozitívny, - vplyv negatívny

Vplyv zmien a doplnkov strategického dokumentu na životné prostredie s hodnotou „bez vplyvu“ je hodnotený v kategóriách: horninového prostredia, klimatických pomerov, faunu, flóru, biotopy, krajinu, obyvateľstvo, paleontologické náleziská a významné geologické lokality, kultúrne a historické pamiatky a vplyv na archeologické náleziská.

Vplyv na územný ovzdušie, pôdu, CHVÚ a dopravu hodnotíme ako vplyv málo významný negatívny, z dôvodu, že ide o malý rozsah negatívnych faktorov. Napriek tomu sú navrhnuté opatrenia na prevenciu a minimalizáciu negatívnych vplyvov.

Ostatné vplyvy hodnotíme ako neutrálne.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Za účelom preventívnych opatrení, opatrení na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie sú definované nasledovné opatrenia:

Opatrenia v územnoplánovacej oblasti:

- v riešených rozvojových lokalitách v záväzných regulatívoch medzi neprípustné funkcie zahrnúť umiestňovať ubytovacích zariadení a zariadení administratívy priamo nesúvisiacej s povolenými činnosťami, kultúrne, sociálne, zdravotnícke a športové zariadenia, zariadenia pre maloobchodnú sieť, občerstvenie, špecifické formy obsluhy pre obyvateľov a návštevníkov,
- maximálnu výšku zástavby definovať na 2 NP.

Opatrenia v oblasti environmentálnej štruktúry:

- rešpektovať všetky platné právne predpisy napr. zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákon o vodách, zákon o ochrane prírody a pod.,
- poľnohospodársku pôdu možno použiť na nepoľnohospodárske účely len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 17 ods. 1 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy, ktoré vydáva tunajší úrad a ktorý je v konaní viazaný súhlasom podľa § 13 resp. § 14 zákona, každý návrh územnoplánovacej dokumentácie, ako aj návrhy nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciú dokumentáciu musia byť pred schválením odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy. Podľa 22 orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy príslušným na posúdenie a vydanie súhlasu podľa § 13 – § 14 zákona je Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva,
- v uvedených lokalitách sa budú realizovať stavby, preto je potrebné nakladanie s odpadmi podrobne riešiť v jednotlivých projektových dokumentáciách, ktoré investori predložia k vyjadreniu orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva v zmysle § 99 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

Ekostabilizačné opatrenia:

- realizovať výsadbu líniovej ochrannej zelene popri účelových komunikáciách projektovaných na sprístupnenie rozvojového zámeru 14/2017-a, a zeleň, ktorá bude oddeľovať výrobný areál od okolitej krajiny a prepojí sa s krajinnou zeleňou,
- izolačnú zeleň vytvoriť zo súvislých pásov krovín a stromov v šírke od 5 do 10 m, resp. v min. šírke 5 m (viacvrstvová línia pozostávajúca z krovinovej a drevinovej etáže z domácich druhov v kombinácii s ihličnatými druhmi drevín, ktoré zabezpečia optickú izoláciu aj mimo vegetačného obdobia),
- realizovať revitalizáciu, ošetrovanie a výsadbu líniovej zelene popri cyklotrase (rozvojový zámer 14/2017-b) – výsadbu drevín realizovať v skupinách, pri druhovom zložení treba dať prednosť druhom, ktoré tvorili pôvodnú vegetáciu – duby, lipy, hrab, javory, z krovín napr. slivka, hloh, drieň, bršlen. Pre oživenie výsadiieb je potrebné použiť i ihličnany, treba však vyberať druhy, ktorým vyhovujú dané podmienky.
- Na stavbu spevnenej plochy na začiatku cyklotrasy, v rámci verejnej zelene pre odstavenie vozidiel rekreačných cyklistov alebo korčuliarov, použiť vegetačnú dlažbu,

Opatrenia v oblasti dopravnej infraštruktúry:

- napojenie miestnych komunikácií z dôvodu funkčného využitia dotknutého územia na existujúcu cestnú sieť naprojektovať v ďalšom stupni dokumentácie v zmysle platných STN 736110, STN 736102, STN 736101,
- umiestnenie stavebných objektov mimo zastavaného územia obce osádzať za ochranné pásmo cesty III. triedy (min. 20 m od osi vozovky).

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich cieľ a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Záväzným výstupom územného plánu je jeho záväzná časť, ktorá obsahuje návrhy regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Tieto môžeme zoskupiť podľa charakteru do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá (regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability územia a starostlivosti o životné prostredie),
- socio-ekonomické kritériá (regulatívy pre plochy bývania, občianskeho vybavenia, výroby, regulatívy dopravy),
- technicko-ekonomické kritériá (regulatívy technickej infraštruktúry – vodovod, kanalizácia, energie, časová koordinácia výstavby).

Dôležitosť jednotlivých kritérií je stanovená ich záväznosťou. Všetky boli určené a stanovené z hlavného hľadiska trvalo udržateľného rozvoja už v návrhu územného plánu obce Špačince a nie je potrebné ich dopĺňať.

2. Porovnanie variantov

Príslušný orgán nestanovil požiadavku vypracovania viacerých variantných riešení. Preto návrh zmien a doplnkov územného plánu porovnávame iba s nulovým variantom, t. j. so stavom, v ktorom sa obec nachádza v súčasnosti za predpokladu, že sa návrh zmien územného plánu nebude realizovať.

Pri rozvojovom zámere 14/2017-a sa predpokladá mierne nepriaznivý vplyv na potravný biotop sokola rároha z dôvodu záberu jeho podielu, ktorý predstavuje 0,16 % z celkovej výmery CHVÚ. Tak isto tento rozvojový zámer predpokladá aj záber poľnohospodárskej pôdy o výmere 8,78 ha.

Pri rozvojovom zámere 14/2017-b (cyklochodník) z praktického hľadiska nedôjde k skoro žiadnemu rozdielu, ktorý by ovplyvnil podmienky a životné prostredie v zastavanom území obce alebo mal vplyv na jeho obyvateľstvo. Ide o zámer cyklotrasy vedúcej po jestvujúcich poľných a nespevnených cestách a záber pôdy predstavuje spolu s líniovou zeleňou a spevnenou plochou pre cyklistov 0,92 ha.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Návrh zmien a doplnkov územného plánu obce ako i správa o hodnotení vychádza z doplňujúcich prieskumov rozborov územia obce vykonaných v procese spracovávania územného plánu obce, ako aj z krajinno-ekologického plánu, v ktorom je rozpracovaný stav životného prostredia v obci, problematika ochrany prírody a tvorby krajiny a územného systému ekologickej stability na nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovni, z odborných a vedeckých publikácií uvedených v použitej literatúre, z údajov poskytnutých Štátnou ochranou prírody SR, Programu starostlivosti o CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia na rok 2017 – 2046, ktorý bol schválený Vládou SR v roku 2017, a dlhodobého pozorovania vtáctva CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia spracovateľom správy o hodnotení. Vychádzalo sa i zo všeobecne prístupných informácií – vedecké a odborné publikácie, internetové zdroje enviroportal, katasterportal a pod.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Vzhľadom na podrobnosť a množstvo spracovaných vedeckých a odborných podkladov sa pri vypracúvaní správy nevyskytli žiadne závažné nedostatky a neurčitosti v poznatkoch. Samotný územný plán nepreukazuje zásadné negatívne vplyvy na životné prostredie. Vzhľadom na to, že ide o návrh zmien a doplnkov územného plánu nie je možné dopredu určiť, ktoré z navrhovaných aktivít sa budú v skutočnosti realizovať. Návrh záväznej časti však stanovuje zásadné limity a regulatívy, ktoré budú usmerňovať činnosť v území. Územný

plán však nekonzervuje stav v území. Obec je prvok, ktorý sa vyvíja a na základe skúseností a požiadaviek je možné neustále obstarávať zmeny a doplnky tejto dokumentácie.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Územný plán predstavuje základný záväzný dokument na usmerňovanie a regulovanie vývoja obce a dosiahnutie súladu všetkých činností v obci. Člení sa na textovú a grafickú časť, pričom textová časť je rozdelená na smernú a záväznú. V záväznej časti sú definované zásady a regulatívy priestorového usporiadania obce, prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch, zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územný systém ekologickej stability a tvorby krajiny, zásady a regulatívy využívania prírodných zdrojov a kultúrno-historických hodnôt, stanovuje zásady a regulatívy dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia územia, určuje plochy pre verejno-prospešné stavby a navrhuje hranice zastavaného územia obce.

Zmeny a doplnky územného plánu obce Špačince riešia 2 nové rozvojové zámery:

Zmena 14/2017 –a: rieši **navrhnuté nové funkčné plochy** pre nepoľnohospodársku výrobu a služby s označením **C2-3/B2-9 Polyfunkčný areál JUH** (p. č. 2678), mimo zastavaného územia obce, ktorý bude súčasťou pripravovaného polyfunkčného areálu výroby a služieb situovaného aj na susednom pozemku v k. ú. Dolná Krupá (p. č. 4813/2) (väčšia časť areálu bude zasahovať do k. ú. obce Špačince). S ním bude aj organizačne prepojený, napr. vstup do lokality, dopravné a technické vybavenie. V dotyku s polyfunkčným areálom C2-3/B2-9 Polyfunkčný areál JUH sa vytvárajú aj plochy izolačnej zelene s označením E6-3. Tieto plochy predstavujú izolačnú ochrannú zeleň, ktorá bude oddelovať výrobný areál od okolitej krajiny a prepojí sa s krajinou zeleňou areálu v k. ú. obce Dolná Krupá. K riešenej ploche patrí aj riešenie dopravného vybavenia – účelovej komunikácie. Celková plocha rozvojového zámeru 14/2017-a v k. ú. Špačince predstavuje výmeru 8,7783 ha.

Zmena 14/2017-b: rieši **navrhovaný cyklochodník 1. etapy** Trnavskej náučnej cyklotrasy (TNC), ktorý prechádza katastrálnym územím obce Špačince (vydané stavebné povolenie). Zároveň je v tomto rozvojovom zámere navrhovaná aj verejná zeleň a odstavné parkovisko pre vozidlá rekreačných cyklistov a korčuliarov. Uvedený zámer, ktorý je súčasťou Trnavskej náučnej cyklotrasy 1. etapa Bohdanovce nad Trnavou, Špačince, Boleráz, m. č. Klčovany bol posúdený v procese EIA a bolo vydané Obcou Špačince stavebné povolenie na jeho realizáciu č. j. Výst. 28/2009/Sá-85, zo dňa 22.06.2009 a platnosť stavebného rozhodnutia bola predĺžená obcou Špačince rozhodnutím č. j. Výst. SPA-18/2017/Tá-126 zo dňa 17.03.2017 na dobu 2 roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Celková plocha riešenej lokality 14/2017-b v k. ú. Špačince má výmeru 0,9150 ha.

Vplyv rozvojových zámerov je hodnotený ako mierne negatívny na:

- pôdu (rozvojový zámer 14/2017-a) z dôvodu jej záberu,
- ovzdušie (rozvojový zámer 14/2017-a) z dôvodu potenciálnej možnosti umiestnenia zdrojov znečistenia ovzdušia,

- na CHVÚ (rozvojový zámer 14/2017-a) z dôvodu mierne negatívneho vplyvu na potravný biotop predmetu ochrany CHVÚ sokola rároha (záber 0,16% z rozlohy CHVÚ),
- na dopravu (rozvojový zámer 14/2017-a) z dôvodu potenciálne možného nárastu dopravy.

Pri hodnotení ostatných kritérií možno konštatovať, že sa nepredpokladá negatívny vplyv návrhu zmien a doplnkov územného plánu obce Špačince č. 14/2017 na priaznivý stav predmetu ochrany CHVÚ, jeho hniezdne biotopy, na migráciu a zimovanie tohto druhu, fragmentáciu CHVÚ, horninové, vodné a klimatické pomery katastra obce, faunu a flóru, biotopy, krajinu, ÚSES, obyvateľstvo, paleontologické náleziská, kultúrne a historické pamiatky.

Strategický dokument v záväznej časti navrhuje také opatrenia, ktoré zabezpečia minimalizáciu, resp. úplne eliminujú negatívne vplyvy samotnej realizácie zámeru.

Kompenzačné opatrenia sa nenavrhujú, pretože sa nepredpokladá, že by navrhované zmeny strategického dokumentu mohli mať negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ. Navrhnuté sú však opatrenia v územnoplánovacej, environmentálnej, ekostabilizačnej a dopravnej oblasti na elimináciu negatívnych vplyvov samotnej realizácie zámerov.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpisy

Prof. RNDr. Alfréd Trnka PhD.

pracovisko: Trnavská univerzita, Priemyselná 4, 918 43 Trnava

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Ministerstvo ŽP SR, 2002
- Jedlička, L., Kalivodová, E. 2002: Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus. - In: Miklós L. et al., Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR & SAŽP, Bratislava, 2002
- Karaska, D., Trnka, A., Krištín, A., Ridzoň, J., 2015: Chránené vtáacie územia Slovenska. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 380 str.
- katastrálna mapa M 1:2880 – aktualizovaná
- Krajinno-ekologický plán pre obec Veľký Grob
- Gúgh, J., Trnka, A., Karaska, D., Ridzoň, J., 2015: Zásady ochrany európsky významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 332 str.
- Mapa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (VÚP Bratislava, 2007)
- mapové listy katastrálneho územia v M 1:10000 a 1:25000
- Michalko et al., 1986: Geobotanická mapa ČSSR

- Plesník P., 2002: Fytogeograficko-vegetačné členenie 1: 1 000 000. - In: Miklós L. et al., Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR & SAŽP, Bratislava, p. 113.
- Program odpadového hospodárstva Trnavského kraja
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trnava, ÚKE SAV 2003
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov - máj 2001, okres Trnava (KSSÚ v Trnave)
- SHMÚ, Vodohospodárska bilancia množstva podzemnej vody za rok 2010, Bratislava 2011
- Úhrnné hodnoty druhov pozemkov (kataster nehnuteľností, 2007)
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja (AUREX Bratislava, 2014)
- www.geoportal.sk
- www.sopsr.sk
- www.enviroportal.sk
- www.spacince.sk

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Špačinciach dňa

starosta obce

1. Príloha č. 1: Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

